

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I BITERACKI

Nauka Listopadowej Nocy

W ROCZNICĘ POWSTANIA 1830 ROKU.

Cierniowy łańcuch czynów w poro zbiorowej dobie dziejów Polski związany był jedynie z mocnej wiary i nadziei w zmartwychwstanie Ojczyzny. Z tych uczuć też wynikł żywiołowo i spontanicznie wybuch zbrojny 29 listopada 1830 roku.

Dziś do najpiękniejszych tradycji należy obchód Nocy Listopadowej, roz poczynającej zbrojne powstanie Narodu na zew bohaterskich podchorążych — belwederczyków: „Do broni!” Od lat 19-tu żyjemy w atmosferze nieopodległości, młode nasze pokolenie nie pamięta już wcale obcego jarzma, lecz wciąż jeszcze na dźwięk „Warszawianki”, na wspomnienie o „dniu krwi i chwały” żywiej biją serca polskie. Grochów, Wawer, Ostrołęka, Olszyna, obrona Warszawy — pozostaną na zawsze chlubnymi pomnikami me-

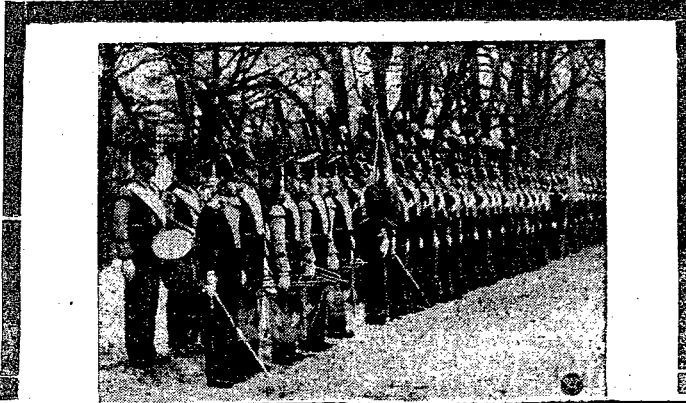
miamy sobie, czego brakło bohaterom ze masom pańszczyźnianym z małymi wyjątkami obcą jest idea własnego państwa. Trzeba było jeszcze długich lat pracy, by masę tę zrozumieli,

Mieliśmy wówczas niewątpliwie

stwie. Z trzech zaborców dwóch nie pogodziło się jeszcze z istnieniem Rzeczypospolitej. W warunkach odpowiednich chętnie kusić się będą, by narzucić nam swoje jarzmo znienawidzone. Musimy być zawsze gotowi do odparcia obcego najazdu, Musimy być czujni i silni. Dla tego też powinniśmy pielęgnować ideę jedności narodowej i odrzucać wszystko, co zmierza do rozczłonkowania społeczeństwa.

Musimy mieć, tak samo, jak w 1920 roku, wolę przełamania trudności, wolę zwycięstwa. Jeśli hart do ducha nie osłabnie nigdy w narodzie, nie powtórzą się też nigdy skutki Powstania Listopadowego.

Nad mogiłami poległych i męczenników za sprawę narodową, powtarzając smutnie: „Chwała zwyciężonym”.

Fragment defilady podchorążych w historycznych mundurach podczas obchodu rocznicy Powstania Listopadowego w Warszawie; P. Prezydent Rzeczypospolitej przed frontem kompanii honorowej podchorążych oraz capsiarzy na ulicach stolicy.

stwa i dzielności naszego żołnierza. Historia wyświeciła już niemal wszystkie okoliczności, które wywołać musiały wojnę z carem Mikołajem, mieniącym się „królem polskim”, wojnę zakończoną klęską. Ocenione zostały sumiennie i zasługi i błędy bohaterów dni listopadowych. W świadomości narodu, tkwi prawda niezbita, że ten krwawy wysiłek został nie stęty zmarnowany, choć mógł łatwo przeistoczyć się w triumf wielkiego zwycięstwa. Zamiast klęski mogło nastąpić odzyskanie niepodległości.

Pokolenia potomne otoczyły Powstanie Listopadowe nimbem romantycznej legendy. Przechowywały w głębi serc nakaz ojców zwyciężonych: „Powstań, Polsko, skrusz kajdany” i same porywały się do nowego czynu. Aż wreszcie wybiła godzina Polski, zaświtała „jutrzienka swobody”, a z nią „zbawienia słońce”. Odtąd wspomnienie Nocy Listopadowej ma dla nas inne znaczenie. Czując bohaterstwo ludzi listopadowych, składając hołd krwią ofiarnie przelaną, mamy przed oczyma przyczyny niepowodzeń tej legendarnej epopei i uświada-

zdolnych wodzów, ale wodzowie ci nie mieli woli zwycięstwa, naród stanął do boju, ale pogrążony w wąsniach. Mężowie, rozstrzygający wtedy o losach Ojczyzny, nie dostrzegali,

czym jest Ojczyzna. Dzisiejsza Polska, ciesząc się znów niepodległym bytem, znajduje się w tych warunkach, że nigdy nie może za-

żyćmy jednak i pracujmy w pełnym po czuciu rzeczywistości, zrozumieniu, iż jesteśmy narodem wolnym i zwycięskim i, że broniąc tej naszej wolności, — sztandaru naszego przed nikim nie niżymy.

Dzisiaj więc, składając hołd pamięci listopadowych bohaterów, jak na wdzięcznych potomków przystało, złożymy zarazem uroczyste ślubowanie wyłączenia wszystkich sił naszych we wspólnej pracy dla jednego celu: dla dobra i potęgi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. R...

29 listopad

O nocy przepiękna,
Nieśmiertelna nocy!...

Jeszcze echo rozbrzmiewa
Ogniem twojej mocy;

Głuchym werbli warkotem
I okrzykiem: — „Naprzód!...

W splonionione bagnety
Dumnie oczy patrzy.

Dusza rwie się do boju,
A dłoń targa pęta...

Milczy wolny Belweder,
Lecz to, co pamięta,

Teraz wtórnie przeżywa,
Noc krwawej rozprawy!

Noc boju,
Czyna nieśmiertelnej sławy. Z.

36-lecie Warszawskiego Towarzystwa Naukowego.

Wczoraj wieczorem odbyło się w Pałacu Staszyca w Warszawie, pod przewodnictwem prezesa prof. Sierpińskiego, doroczne uroczyste zebranie Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, poświęcone przypadającemu w r. b. jubileuszowi 30-jej rocznicy istnienia Towarzystwa. Na zebraniu przybyli: p. marszałek Senatu i Sejmu, k.s. biskup Szlagowski, p. wicepremier, prof. Aleksandrowicz, rektorzy wyższych uczelni, oraz liczni przedstawiciele nauki. Podczas uroczystego jubileuszowego posiedzenia Towarzystwa, p. wicepremier m. E. Kwiatkowski wygłosił wykład na temat: „Postępy techniczne i rozwój metod w zakresie syntezy związków azotowych”. Towarzystwo Naukowe Warszawskie jest instytucją założoną w 1800 roku przez ks. Staszyca Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk — tej pierwszej akademii nauk w stolicy Rzeczypospolitej. Na zdjęciu naszym rzuć okiem na jubileuszowe zebranie Warszawskiego Towarzystwa Naukowego, podczas wykładu p. wicepremiera Kwiatkowskiego.

TELEGRAMY

WARUNKI POWROTU UCHODZCÓW BASKIJSKICH DO OJCZYZNY.

Jeandé Luz. — Rzeźbiarz Real del Sarte, który udał się do Hiszpanii, by omówić z gen. Franco warunki powrotu do kraju tych basków, którzy schronili się na teren Francji, powrócił z podróży i oświadczył, iż gen. Franco gotów jest zezwolić na powrót uciekinierów baskijskich pod warunkiem, że albo zaciągną się do szeregów armii narodowej, albo też pracować będą w zakładach przemysłu wojennego.

W razie, gdyby powracający uciekinierzy nie zgodzili się ani na jedną, ani na drugą ewentalność, będą oni zamknięci w obozach koncentracyjnych do czasu, aż dwaj obywatele hiszpańscy, znani ze swych niezłomnych przekonań narodowych, złożą za nich odpowiednie gwarancje.

Skład kolegium kardynalskiego

Città del Vaticano. — Po konsystorzu, jaki się ma odbyć 13 grudnia i zapowiedzianej nominacji 5 nowych kardynałów, liczba członków Św. Kolegium wynosić będzie 69, w czym 40 kardynałów narodowości włoskiej. Pomijając kardynała innych narodowości jest 6 Francuzów i Hiszpanów, 4 Amerykanów, 3 Niemców, 2 Czechosłowaków, 2 Polaków, 1 Argentyńczyk, 1 Brazylijczyk, 1 Anglik. Nadanie purpury kardynalskiej msg. Pizzardo, sekretarzowi do nadzwyczajnych spraw kościelnych, bezpośrednio współpracownikowi kardynała Pacelli, dawno było już przewidziane. Msgr. Pellegrinetti, który również otrzymał ma obecnie kapelusze kardynalski, jest nuncjuszem apostolskim w Jugosławii, był w swoim czasie osobistym sekretarzem Piusa XI i cieszył się jego specjalnym zaufaniem. Prawdopodobnie msgr. Pellegrinetti wyjdzie ze służby dyplomatycznej, co pociągnie za sobą pewne przesunięcia w dyplomacji watykańskiej. Jeżeli chodzi o msgr. Pialto, to jego tytuł patriarchy Wenecji oddawna predestynował go do purpury kardynalskiej.

KSZTAŁCENIE ELITY HITLEROWSKIEJ.
Sothofen. — Na kongresie przywódców partii narodowo-socjalistycznej

i. p.

JAN SZMIDLA

Były wiceluz i zesłaniec polityczny. Ochetnik i uczestnik walk o Niepodległość Polski, odznaczony Krzyżem Niepodległości z Mieczami i Krzyżem Walecznych. Mistrz osobu rzemieślniczo-wydziałarskiego.

Opatrzony św. Sakramentami, po krótkich i ciężkich cierpieniach zmarł w Krakowie dnia 25-go listopada 1937 roku, przeżywszy lat 47.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w niedzielę, dnia 28 listopada b.r. o godz. 14.30 z domu żałoby przy ul. Narutowicza Nr. 149 w Częstochowie do kościoła na Ost. Groszu po czym pogrzeb na cmentarzu w Rakowie. Na smutne te obrzędy zapraszają przyjaciele i znajomych

Zona, córki i rodzina.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom

JULJANA ACHTELKA

z szczególności WPP. Dębiskim, współpracownikom Fabryki, Cechowi cukierniczo-plekarskiemu, przyjaciółom i znajomym składa serdeczne „Bóg zapłać!”
Rodzina i narzeczoną

przedstawił dr. Lew szczegółowy program kształcenia kandydatów na przywódców. W szkołach Adolfa Hitlera będzie kształciło się 4000 kandydatów na koszt partii. Wychowankowie najzdolniejsi w liczbie 100 spędzą następnie 4 lata w zamkach zakonnych, przechodzące różne stopnie zaprawy fizycznej i wykształcenia duchowego. — W końcu skieruje się wychowanków do wyższej szkoły w Chiemeś, na cele której będzie stał Rosenberg.

ZMIANA NAZWISK W NIEMCZECH.

Berlin. — Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśnia, że prawo złożenia wniosku o zmianę nazwiska przysługuje obywatelom noszącym nazwisko wyraźnie żydowskie, a niemającym rasowo nic wspólnego z żydami. Również osoby, posiadające znikomą domieszkę krwi żydowskiej, mogą w pewnych wypadkach zmienić swe nazwisko żydowskie. Przysługuje ten nie przysługuje natomiast mieszancam w myśl ustaw norymberskich.

Anglia stawia warunki kompromisu

W HISPZAŃSKIEJ WOJNIE DOMOWEJ.

Paryż. — „Le Jour” podaje sensacyjną wiadomość ze angielski agent dyplomatyczny przy rządzie narodowym w Hiszpanii Hodgson wyczytał gen. Franco notę w której rząd brytyjski deklaruje chęć pośredniczenia obu wojującymi stronami

w Hiszpanii pod następującymi warunkami:
1) Restauracja monarchii na podstawie zasad z r. 1876. 2) Zagwarantowanie bezpieczeństwa osobistego dla przywódców rządu republikańskiego (walenckiego), 3)

MAGGI^{ego}

kostki bulionowe

poszczególne uznane za najlepsze

Z TYGODNIA

NA TYDZIEŃ.

Tym razem niepokojów na wyższych uczelniach nie możemy przypisywać młodzieży a tym profesorom którzy swoje, wprost prowokacyjne, poglądy starali się czynnie przeciwstawić rozporządzeniom władz wyższych i samemu ministrowi W. R. i O. P. Oczywiście, żydzi z tego skwapliwie skorzystali, bo im zależy na zamieszkach, na opóźnieniu wykładów i t. p. niepokojach, które rodzą wzajemne wśród Polaków animozje. Nie szczerzą również obelg, zamieszczonych w prasie żydowskiej, pisząc na ten temat: „Właśnie dla tego, że żydzi byli dobrymi uczniami, chciano ich wyrzucić ze szkół państwowych. Le niwi uczniowie nieżydowskiej chcieli, żeby żydów nie było i obmyślili złośliwy plan. Ławki hańba dla żydów. Niech im życie obrzydnie i niech uciekną”.

Dobrze więc, że wszelkie przeszkody i opór żydów nie zlamie raz powziętego postanowienia młodzieży polskiej. Tej młodzieży, której Polska zawdzięcza, że duży obudzili się umysły i sumienia; o budziło, się zrozumienie, niebezpieczeństwa całkowitej zraty gospodarki narodowej.

Dziś wychodzą na jaw takie sprawy, jak eksport zagraniczny, z którym stoi na ostatnim miejscu przed Albanią. Coś tak przykre i niebezpieczne, że się nie wierzy temu nie chce. Nikt się tego nie spodziewał, gdy z całą cierpliwością i poświęceniem dla własnego kraju pił i pije gorzka „erbatę i mieszką w nieopalonej izbie.

Spójrzcie cukru i spożyczenie węgla w gospodarstwie domowym, jest u nas „wprost absurdalnie nikle. Nafty do oświetlenia włascianinie prawie nie używają z powodu jej niebywalej dla nich drożyzny. A węgiel, nafta i cukier nadmiernie w kraju są drogie, bo idą na eksport. Idą na eksport za cenę dziesięciokrotności tańsza, niż my za nie płacimy w kraju a pomimo to eksport nasz zagranicę jest mniejszy, niż Litwy lub Łotwy i eksportujemy tylko trochę więcej, niż naj-

mniejsze państwo bałkańskie, Albania! Oto dorobek i znaczenie naszego handlu zagranicznego, który dotychczas jest w niepodobnym posiadaniu żydów polskich.

Chłop polski i jego dzieci, przyszłość i siła narodu, niemal że nie znają cukru i węgla. Oświetla kopacym ogarkiem naftowym izbe, dla tego, żeby żydzi dobrze na tym zarabiali.

Główny odbiorca produkcji cukru z Banku Cukrownictwa Polskiego, żyd, sprzedaje dziennie po kilkadziesiąt wagonów cukru i zarabia po kilka tysięcy złotych dziennie. I to jest u nas dopuszczalne. To samo z węgłem, to samo z naftą — wszystko w rękach żydowskich.

Ale kongres Kupiectwa Polskiego rozbudził na dobre czumność sfer miarodajnych, które swą obecnością na kongresie stwierdziły, że tak jak jest, jest źle i niebezpiecznie. To też już sama świadomość tych spraw i zyczliwe nastawienie na wysiłki i znaczenie gospodarczych sfer chrześcijańskich, może wkrótce przynieść jak najkorzystniejsze rezultaty.

Jeżeli eksportujemy kompromitująco mało i z wielką krzywdą dla sprawy Polski, to za to importujemy więcej, niż wielkie państwa.

Samego tytoniu za ostatni okres pięciomiesięczny, spaliliśmy za 372 miliony złotych, a tak te nasze Kochane, samodzielnne i piękne panie pomagają nam: 600 papierosiska, że wypaliliśmy o całe 8 procent więcej, niż w tym samym okresie w roku ubiegłym.

Tytoń, cała ta obfyrnia i kosztowna produkcja, idąca z dymem, sprwadzana jest z zagranicy.

Za sadzenie i hodowlę roślin tytoniowej są obfyrnie kary, a krajowa produkcja, chociaż tylko amatorska, jest tak uciążliwa i ołoczona opieką akcyzową, że człowiekowi, który odważy się rękę do tego przyłożyć, życie raz na zawsze tak obrzydnie, że bez abominacji patrzeć na te wy. osła i estetyczna roślina nie może.

— Co się stało? Czemu pan tak ucieka, jakby pan widmo zobaczył? — pytałem na „pcwuce“ poznańskiej swego towa-

rzysza, wielkiego miłośnika przyrody i hodowcę roślin i kwiatów, gdyśmy zwiezdali eksponaty monopolu tytoniowego i weszliśmy do zagrody, gdzie rosły piękne i wysokie rośliny tytoniowe.

— Gdyby pan doznał tyle przykrości, straty czasu i pieniędzy, gdyby się pan najadł tyle wstydu, co ja, za to, że posia dałem w celach czysto naukowo-doswiadczalnych w swoim ogrodzie kilkanaście roślin tytoniowych, to tak samo nie mógłby pan bez jakiejś wewnętrznej obawy i lęku patrzeć na nie.

Ale gdy ochłonął mój towarzyszy z doznanego wrazenia, jał mi wyluszczać, jakiego to skarbu i dochodu wyżyba się Polska, nie hodując u siebie tytoniu.

— Nie zabraniać hodowli, ale wremie wysokie płacić tym, co chcieliby zajmować się uprawą i ulepszeniem gatunków roślin tytoniowych!

— My w naszym klimacie i na naszej glebie możemy wyhodować wysokie gatunki tytoniu — mówił z zapalem.

Tak to jeszcze przed 8 laty entuzjazmował się ten polski hodowca nasion i roślin leczniczych hodowla polskiego tytoniu.

Co powie teraz, gdy się dowie z gazet, że w ciągu ostatnich 9 miesięcy przepaliliśmy za 372 miliony złotych tytoniu i całą tę sumę pochłonięła zagranica?

Ogólnie się mówi i biada, że jest źle i delegacje się do stolicy i wojevodztwa po fundusze na potrzeby Komitetu dla bezrobotnych. I faktycznie tak jest. Bieda aż piszczy i wielu nadrabia mina, a niejednemu może i dla tego więcej pali tych papierosisków, niż powinien ze względu na zdrowie i kieszeń.

To też może kogo zainteresuje takie male zestawienie. Częstochowa liczy 120 tysięcy mieszkańców. Weźmy tylko połowę, którzy pała, bo teraz wszyscy pała i panie i sztaba i dzieci, czego najlepszym dowodem, że przepaliliśmy o 8 proc. więcej, niż w roku zeszłym. Te 60 tysięcy niech przepali dziennie tylko po 20 groszy, to wyniesie 12 tysięcy złotych — przez cały miesiąc, t. j. za 30 dni osiągniemy sumę akurat taką, która nam jest potrzebna na zapo-

Respektowanie pewnej autonomii Katalonii, której statut prawny zostałby opracowany.

Dziennik francuski podaje wiadomość, że gen. Franco już odpowiedział pozytywnie omdnie do punktu pierwszego, t. j. restauracji monarchii. Natomiast w kwestii Katalonii nie można oczekiwać pozytywnej odpowiedzi.

(Zy dojdzie do zawieszenia broni w Hiszpanii?

Paryż. — Krają tu pogłoski, jakoby spokój, panujący na frontach hiszpańskich, po zdobyciu przez wojska powstańcze północnej Hiszpanii, miał być zmieniony wskutek inicjatywy brytyjskiej w formie zawieszenia broni. Jednak że z Salamanki donoszą, że do portów rządowych przybyło ostatnio 50 parowców z materiałem wojennym i żywnością, co może doprowadzić do wybuchu nowych walk na spokojnym dotychczas froncie. Wobec tego wydaje się, że general Franco będzie dążył do szybkiego zakończenia wojny przez przygotowanie i przeprowadzenie decydującego udzia-

Z SOWIECKIEJ KAZNI

Moskwa. — Sąd w Kazaniu skazał tryktora fabryki futrzanej Szwarca oraz kierownika technicznego Kalinczenko za szkodnicarstwo na karę śmierci, a trzech funkcjonariuszów tej fabryki na więzienie od 2 do 15 lat.

W rejonie cholmogorskim (obwód archangielski) rozstrzelano 3-ech funkcjonariuszów fermy hodowlanej, jako szkodników.

STRAJK STUDENTÓW OGARNAŁ CAŁĄ AUSTRIJE.

Wiedeń. — Strajk studentów, wywołany protestem przeciwko przedłużeniu studiów medycznych, trwa w dalszym ciągu i objął już szereg innych miast uniwersyteckich poza Wiedniem.

W Grazu i Innsbrucku doszło do zajść, podczas których musiała interweniować policja. W Innsbrucku władze policyjne siłą opróżniły zabudowania uniwersyteckie. Z powodu strajku studentów odtóżono kilka imprez sportowych.

Władze uniwersyteckie wydały zarządzenia, grożące wydaleniem ze szkół wyższych wszystkich głównych menetrów obecnego ruchu.

mogę, na okres pięciomiesięczny dla bezrobotnych—równie 360 tysięcy złotych!

Ale kto by się u nas przejmował takimi nieublaganymi zestawieniami cyfrowymi. Chociaż powinniśmy sobie od czasu do czasu przypomnieć, że nasi nie sympatyczni sąsiedzi Czesi, za groszowe, ale stałe składki, w krótkim czasie wybudowali piękny most kamienny na szerokiej Weltawie i gmach teatru narodowego „Narodni Divadlo“ w Pradze.

Nam w Częstochowie narazie potrzeba zabezpieczyć od dotkliwych przykrości bezrobotnych i jak najprędzej przebudować kościół św. Jakóba, a te niezbędne wydatki możnaby bardzo łatwo zapokoić, gdyby w ciągu dwóch miesięcy każdy chrześcijańjanin, mieszkaniec Częstochowy, ofiarował na te cele codziennie tylko 20 groszy.

Na budowę kanału Warta — Wisła — Gopło, potrzeba tylko 7 milionów złotych. Jakaż to znikomka sumka, wobec 372 milionów przepalonych w ciągu 9 miesięcy. Przy budowie zaś kanału i przebudowie kościoła św. Jakóba, znalazłoby kilkuset naszych bezrobotnych dobrze płatne zajęcie i wzmogłoby się bogactwo naszego państwa zarówno duchowo jak i materialnie.

Takich kanałów, które stworzyłyby dopiero w Polsce prawdziwie pożyteczne arterie komunikacji wodnej i rczporadziłyby nasz węgiel, naftę, sól i wszelkie wyroby do chat wiejskich i ujednolastniły ceny na wszelkie produkty — nie mamy. Ale za to mamy co tydzień po dwa takie procesy o złodziejstwa, jak w Chrzanowie o zdefraudowanie rzekomo dla żyła Neufelda 750.670 złotych i w Dąbrowie Górniczej o 200 tysięcy złotych. I już jest milionik.

Za każde siedem takich tygodni, a jest ich u nas nieprzerwana ciągłość, można by wybudować jeden kanał.

Ale też należałoby tym złodziejom grosza publicznego nie udzielać w więzieniach urlopów, a „zdefraudowane“ pieniądze odbierać co do grosza i budować za nie szkoły, domy robotnicze, kanały wodne i kościoły. — zatrudniając przy tych obiektach z powodzeniem całe rzesze bezrobotnych.

W niedzielę, dnia 28 listopada 1937 roku jako w rocznicę śmierci

ADAMA UNGIERTA

B. EM. TECHN. DROGOWEGO

odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za jego duszę w kościele Sw. Jákoba o godzinie 11-ej rano na które zaprasza

ŻONA.

POUFNA ROZMOWA KANCLERZA HITLERA Z PREMIEREM WĘGIERSKIM.

Berlin. — Kanclerz Hitler odbył długą poufną rozmowę z bawiącym w Berlinie premierem węgierskim dr. Daranym. W rozmowie uczestniczyli poza tym minister v. Neurath, minister Kánya oraz poseł węgierski w Berlinie.

Sprawa rozejmu w Hiszpanii będzie poruszona w rozmowach londyńskich.

Londyn. — „Daily Mail“ twierdzi iż w rozmowach pomiędzy premierem Chamberlainem, min. Edenem a francuskimi ministrami, oczekiwany w Londynie, na pierwsze miejsce wysunie się sprawa możliwości rozejmu w Hiszpanii, do czego rzekomo, przygotowały teren rozmowy, jakie prowadzi w Brukseli i Paryżu prezydent Companies.

Ogromne siły chińskie pod Nankinem.

Tokio. — Agencja „Kokutsu“ donosi, że opór chiński na pozycjach przygotowanych za Suddów, uważać można za złamany. Tego błotnistego i mało dostępnego rejonu broniły 4 dywizje chińskie (9, 16-ta, 98-a i 105-ta), liczące ponad 50 tys. żołnierzy. Zalamanie się frontu na tym odcinku spowodowało wśród żołnierzy chińskich zupełną demoralizację.

Czang - Kai - Czekowi udało się jednak zgromadzić pod Nankinem nowe znaczne siły, dochodzące do 200 tys. żołnierzy. Razem z cofającymi się od Szangaju 100-tysięcznym korpusem chińskim, Czang-Kai-Czek będzie dysponował pod Nankinem ogromną, bo 300-tysięczną armią. Można więc przewidywać walki na duża skalę.

WYJAZD DYPLOMATÓW Z NANKINU

Londyn. — Donoszą urzędowo, że personel ambasady Wielkiej Brytanii opuścił Nankin, udając się na pokładzie konit torpedowca „Bee“ do Hankou. Z Nankinu wyjechali również członkowie ambasady Stanów Zjednoczonych, Niemiec, Francji, Włoch, Belgii i Z. S. S. R. Na miejscu pozostaje narazie brytyjski attaché wojskowy i kilku sekretarzy ambasady. Pozostaje również przedstawiciel ambasady Stanów Zjedn. i przedstawiciel ambasady niemieckiej.

100 samolotów sowieckich przybyło świeżo do Chin.

Szanghaj. — Samoloty japońskie przy czasie nalotu na Nankin zestrzeliły trzy samoloty chińskie. Aparaty te, jak twierdzi agencja Domei, były produkcyi sowieckiej i przywieziono je niedawno do Nankinu.

Według informacji ag. Domei, przeszło 100 samolotów sowieckich przybyło niedawno do Sian, stolicy prowincji Szensi.

Za trzy dni w Szanghaju ludzie zaczną umierać z głodu.

Londyn. — Zniszczony wskutek działań wojennych Szanghaj wygląda okropnie. Na każdym niemal kroku spotyka się zgłuszcza i ruiny. Ludności grozi głód. Zapasy żywności wystarczą zaledwie na trzy dni. Środki żywnościowe dostarczane mogą być tylko od strony morza i to w niewielkich ilościach. Tłumy oblegają magazyny z ryżem, które są pilnowane przez silne oddziały wojskowe. Sytuacja dałaby się jeszcze naprawić, gdyby Japończycy zgodzili się na powrót uchodźców chińskich do okolic, z których ci uciekli. Uchodźców tych jest w Szanghaju przeszło milion. Niestety, Japończycy nie żywią żadnych uczuć humanitarnych dla nieszczęsnej ludności chińskiej. Zbliżająca się zima pogarsza sytuację i liczbę zgonów wśród źle odzianych licznych uchodźców wzrasta w zastraszającym sposobie.

Tokio. — Ambasador brytyjski odwiedził ministra spraw zagranicznych Hiro-

te, z którym odbył dłuższą rozmowę. Jak slychać, omówiona została sytuacja w Szanghaju, jednakże szczegóły rozmowy nie zostały jeszcze ujawnione.

Charakterystyczne zeznanie gen. Duseigneur

Paryż. — Duże wrażenie wywołała tu wiadomość o rewizji, dokonanej w mieszkaniu prywatnym gen. Duseigneur, b. szefa trzeciego okręgu lotniczego i byłego dyrektora gabinetu ministra lotnictwa: Po rewizji, która trwała kilka godzin, a która podjęta została w związku z aferą Białych Kapturów, odbyło się długie przesłuchanie. Generał pozostał jednak na wolnej stopie.

Gen. Duseigneur, którego koła lewicowe oddawna oskarżają o udział w tajnej

organizacji, złożył obszernie wyjaśnienia kilku dziennikarzom i oświadczył, że istotnie, w obliczu rozpowszechniających się wpływów komunistycznych, za kładł w ub. roku wraz ze swym przyjacielem, księciem Pozzo di Borgo, t.zw. komitety obrony narodowej, złączone w ogólny związek. Nic nie widział jednak o posiadaniu przez organizację zapasów broni i uważał, że działał w najgłębszym przekonaniu o prawie i słuszności swej działalności, dlatego też chętnie podda się aresztowaniu, aby móc oczyścić się z zarzutów.

WŁOSKIE SFERY GOSPODARCZE ZA SAMOWYSTARCZALNOŚCIĄ.

Rzym. — W całym kraju odbywają się od paru dni korporacyjne zgromadzenia sfer gospodarczych pod hasłem autarkii. W Rzymie obradował kongres 5000 kupców i pracowników kupiec-

kich w obecności prezesa obu konfederacji kupieckich oraz sekretarza generalnego partii Starace.

Po kongresie, którego główni mówcy opowiedzieli się za autarkią, jako obowiązkiem narodowym, uczestnicy zjazdu udali się na plac wenecki, gdzie zgottowali manifestację ku czci Mussoliniego.

Sowieckie zarządzenia wojskowe

PRZED WYSTĄPIENIEM ZBOJNYM NA DALEKIM WSCHODZIE.

Ryga. — Na mocy specjalnego dekretu utworzono radę gospodarczą, wyposażoną w dyktatorskie uprawnienia w dziedzinie dyspozycji środkami żywno-

ści i transportu. Na czele rady stanął Łazarz Kaganowicz, komisarz ciężkiego przemysłu. Otrzymał on zlecenie, aby w najkrótszym terminie opracował projekt dostosowania przemysłu ciężkiego do potrzeb okresu wojennego.

Jednocześnie na całym obszarze Re-sji Sowieckiej przeprowadzono rejestrację lekarzy i personelu szpitalnego, a także kierowników samochodowych i mechaników, co w związku z daleko posuniętą mechanizacją armii czerwonej wskazuje na przygotowanie technicznych kadr.

W wojskowych sferach sowieckich panuje przekonanie, że zachowanie bierności Z. S. S. R. wobec wypadków na Dalekim Wschodzie, nie da się utrzymać na dłuższą metę.

LUGANIEC ORELSKI—TO PODOBNO SMIRNOW.

Helsinki. — Ostatnią sensację polityczną Moskwę jest mianowanie Szchedenki wicekomisarzem wojsny i zastępcą marsz. Woroszyłowa, na miejsce gen. Smirnowa, który ostatnio pełnił funkcję głównego propagandysty przy armii czerwonej i był odpowiedzialny za jej prawowierność zasadom „stalinizmu“.

Aczkolwiek narazie nie wiadomo definitywnie nic o losie Smirnowa, to jednak przypuszcza się, że udał się on do Nankinu pod przybranym nazwiskiem Ługańca-Oreleskiego, gdzie będzie pełnił funkcje ambasadora sowieckiego przy marsz. Czang-Kai-Czoku. Mają mu towarzyszyć liczni wyżsi oficerowie sowieccy i doradcy techniczni.

Na potwierdzenie tej wiadomości źródła sowieckie podają fakt, że władze wojskowe wysłały dwa dni temu nowy transport 50-ciu samolotów wojennych dla Nankinu i 10-ciu pilotów sowieckich. „Czyska“ w dyplomacji sowieckiej trwa dalej. Potwierdza się wiadomość, że agenci G.P.U. przeprowadzili rewizję w gmachu reprezentacyjnym Litwinowa na Spiridonówce w poszukiwaniu obciążających materiałów.

OGŁOSZENIE.

Sąd okręgowy w Piotrkowie wydział zamiescowy w Częstochowie ogłasza, że na ładnie Józef Skowron, zamieszkały w Sosnowcu, Kolumna Pekin 12, postanowieniem z dnia 3 listopada 1937 r. wszczęto postępowanie co do uznania Władysława - Michała Czocha za zmarłego. Wzywa się przeto zaginionego Władysława - Michała Czocha, syna Irmaczego i Marianny z Bednarzek, urodzonego 3 września 1893 roku w osadzie Janów powiatu Częstochowskiego, ostatnio zamieszkałego w Częstochowie, który w roku 1914 wyjechał do Rosji i do chwili obecnej nie powrócił, aby w terminie 6-miesięcznym, licząc od dnia wydrukowania niniejszego ogłoszenia, stawił się do wydziału zamiescowego piotrkowskiego sądu okręgowego w Częstochowie, gdyż w przeciwnym razie uznany zostanie za zmarłego.

Wzywa się również wszystkich, którzy o życiu lub śmierci zaginionego Władysława - Michała Czocha posiadają jakiegokolwiek wiadomości, aby o znanych sobie faktach zawiadomili Sąd w powyższym terminie. Nr. sprawy IV Co 229/37.

OGŁOSZENIE.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie wydział zamiescowy w Częstochowie ogłasza, że na ładnie Marię Turckiel, zamieszkałej w Częstochowie, ul. 1 Maja 26, postanowieniem z dnia 3 listopada 1937 roku wszczęto postępowanie co do stwierdzenia daty śmierci Marcelo Turckiel, syna Franciszka i Marianny z Kofalskich, urodzonego 2 stycznia 1900 roku w Kamieńsku (Rosja), zmarłego w szpitalu wojskowym w Warszawie w roku 1917.

Wzywa się przeto wszystkich, którzy o śmierci Marcelo Turckiel, posiadają jakiegokolwiek wiadomości, aby o znanych sobie faktach zawiadomili Sąd w terminie 3-miesięcznym, licząc od dnia wydrukowania niniejszego ogłoszenia. Nr. sprawy IV Co 172/37.

Erdal pasta do obuwia marka ta jest gwarancją jakości. Jej tajemnica: użyć jak najmniej pasy Erdal, ale polerować miękkim sukmem, aż do lśniącego połysku.

Uchwały rady naczelnej Narodowej Organizacji Kobiet

O WCIĘLENIE W CZYN HASŁA „SWÓJ DO SWEGO“

warszawa. — W Warszawie odbył się zjazd rady naczelnej Narodowej Organizacji Kobiet. Obrady zjazdowe były poświęcone omówieniu wielu aktualnych zagadnień życia polskiego. W wyniku obrad uchwalono rezolucję, w której rada naczelna N. O. K. zajęła stanowisko wobec antypolskiej akcji Niemiec, próby wciągania harcerstwa do polityki, niebezpieczeństwa wpływu żydowsko-masońskich oraz komunizmu.

Wezwanie do czujności.

W sprawie naporu niemieckiego na nasze kresy zachodnie rada naczelna Narodowa Organizacja Kobiet wzywa opinie publiczną do czujności.

Protest przeciwko polityce w harcerstwie.

Rada naczelna N. O. K. reprezentująca szerokie rzesze matek, stojących pod sztandarem, na którym wypisane jest hasło „Bóg i Ojczyzna“, stwierdza, że zasadniczą wartością i siłą harcerstwa polskiego, któremu z zaufaniem powierzyliśmy nasze dzieci, jest jego ideologia, zawarta w prawie i przyrzeczeniu harcerskim. Wobec ostatnich posunięć władz naczelnych harcerstwa polskiego rada naczelna Narodowej Organizacji Kobiet, w imieniu matek w niej zrzeszonych, protestuje gorąco przeciwko wciąganiu Związku Harcerstwa Polskiego do polityki i łączeniu tegoż harcerstwa z innymi organizacjami, których ideologia jest całkowicie sprzeczna z zasadami prawa i przyrzeczenia harcerskiego i za grają najistotniejszym podstawom istnienia harcerstwa polskiego.

Wobec szeregów politycznych, których ideologia jest całkowicie sprzeczna z zasadami prawa i przyrzeczenia harcerskiego i za grają najistotniejszym podstawom istnienia harcerstwa polskiego.

Źródła zła moralnego.

Rada naczelna N. O. K. stwierdza, że ubolewaniem znaczne obniżenie poziomu moralnego we wszystkich dziedzinach życia, wzywa kobiety Polki do szerszenia i ścisłego przestrzegania zasad etyki katolickiej i stosowania jej, nie tylko w życiu prywatnym, lecz i w życiu społecznym i politycznym. Jednocześnie na woliu swe członkinie do bezwzględnego odgródzenia się od wpływu żydowsko - masońskich, widząc w nich źródło szerzącego się zła.

O bojkot żydostwa.

Wobec szerzącego się bezrobocia oraz wzmagania się nędzy we wszystkich warstwach społecznych, co wydatnie sprzyja szerzeniu się komunizmu, Rada Naczelna przypomina wszystkim oddziałom Nar. Organ. Kobiet i poszczególnym członkiniom by przystąpiły niezwłocznie do intensywnej pracy w kierunku organizowania choćby najdrobniejszych warsztatów wytwórczych, straganów, sklepów i kas bezrobotnych, w celu zatrudnienia pozabawionych pracy, a w wypadkach wyjątkowych ciężkich by niosły doraźną pomoc najbardziej potrzebującym.

Przed wszystkim zaś Rada Naczelna odwołuje się do sumienia kobiet, by mogąc dać zarobek Polakom, nie oddawały swych, z trudem zdobytych groszy, w ręce wrogich nam żydów.

PASTA DO ZĘBÓW Kloromint ZDROWE ZĘBY

Nagroda za wzorowe spełnienie obowiązku.

Wojewoda Jaroszewicz, komisarz Rządu na m. Warszawie, udokorował brązowym „Krzyżem Zasługi“ p. Józefa Podskrobka, szofera, który znalazłszy w swej taksówce tezkę z zawartością 20.000 złotych, pozostawił ją przez dwóch przygodnych pasażerów, odniósł ją niezwłocznie do Komisariatu Policji. P. Wojewoda Jaroszewicz podkreślił znaczenie obywatelskiego czynu biednego szofera, który winien być wzorem sumiennego spełniania obowiązków dla innych. Równocześnie w nagrodę za ten czyn Kancelaria Cywilna P. Prezydenta R. P. przyznała 14-letniemu synowi p. Podskrobka stypendium roczne w wysokości 400 zł. na studia w Szkole Ogrodniczej. Również jedna z montowni samochodów ofiarowała p. Podskrobkowi na niezwykle dogodnych warunkach nową taksówkę. Na zdjęciu naszym moment dekoracji p. Podskrobka przez wojewodę Jaroszewicza

Pielegnujcie ręce

gdyż w pracy biurowej niszczą się one, grubieją, tracą delikatność. W skórze rąk po myciu należy wcierać udeblkaniący i wybielający

KREM PRAŁATÓW PERFECTION

DWAJ NIEMCY W SOWIETACH SKAZANI NA 50 LAT WIEZienia.

Moskwa. — Trybunał wojenny w Leningradzie skazał na karę po 25 wiezieniu dwóch Niemców Pawła Silbezhorna i Erwina Kleina, oskarżonych o szpiegostwo, którzy przybyli do Sowieców jako turyści szwajcarscy za fałszywymi paszportami. Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych. Według urzędowego oświadczenia, obaj oskarżeni przyznali się do wszystkich zarzutów, stawianych zarówno przy śledztwie pierwsiastkowym, jak i na rozprawie.

Wystawa „Żyd wieczny tułacz” w Monachium.

Monachium. — Minister Propagandy Rzeszy Goebbels, dokonając uroczystego otwarcia wystawy antysemickiej p. n. „Żyd wieczny tułacz”.

Wystawa monachijska obejmuje 20 sal. Jako eksponaty figurują rysunki przedstawiające olbrzymich rozmiarów nosy i uszy żydowskie. Na jednej ścianie umieszczona jest olbrzymia kolekcja fotografii wyobrażających słynnego artystę filmowego, Charlie Chaplina, mistrza boksu, Maksa Baera, ministra ZSSR, Litwinowa, Stawickiego, itd. Nad fotografiami widnieje napis: „Czy, ludzie ci są Anglikami, Amerykanami, Francuzami itd.? Nie. Są to żydzi...”

Specjalna sekcja „religijna” przedstawia obrazki, rysunki i fotografie ilustrujące obrzezanie. W jednej z sal znajdują się same tylko fotografie członków rodzin Rotszyldów i Goldszmitów, w innej znowu zwiędziający ogląda prasę zagrażającą. W. oczy rzuca się tutaj od razu wielki plakat z napisem: „Jak prasa angielska kierują żydzi”. Jedna z sal urządzona jest jako Łoża masońska.

Rozpaczone walki w Chinach

Zaciekle opór japońskiej ofensywie. Szanghaj. — Według doniesień ze źródeł chińskich, na całym odcinku frontu w rejonie jeziora Taihu toczą się gwałtowne walki.

Specjalnie silne ataki japońskie kierowane są na forty Kiangyin, znajdujące się naprzeciw pierwszej tamy na rzece Jang Tse.

Forty bombardowane są od kilku dni przez japońskie okręty wojenne.

Pomimo znacznych strat, Chińczycy bronią zaciekle fortów.

Na południe od jeziora Taihu Japończycy spotkali się z energicznym oporem.

W prowincji Szantung oddziały chińskie zerwały trzy tamy na rzece Żółtej, powodując zalanie obozowiska wojsk japońskich, przy czym wielu żołnierzy japońskich miało utonąć.

W prowincji Szansi wojska chińskie przeszły do kontrataku i zmusiły Japończyków do cofnięcia się ku północy.

Stanowisko gen. Franco

Przed wielką ofensywą wojsk narodowych.

Londyn. — Na ręce lorda Plymoutha nadeszła odpowiedź gen. Franco na propozycje komitetu nieinterwencji w sprawie wycofania obcych ochotników, wzy-

wienia kontroli i warunków przyznania praw kombatanta.

Odpowiedź przyjmuje w zasadzie wszystkie propozycje, ale wysuwa w sprawie przyznania praw strony woju-ającej tego rodzaju żądania, że równa się to, zdaniem czynników brytyjskich, odrzuceniu propozycji komitetu.

M. in. gen. Franco proponuje, aby prawo strony woju-ającej przyznane mu zostało prawie że natychmiast bo po wycofaniu tylko 3 tysięcy obcych ochotników, podczas gdy propozycja komitetu nieinterwencyjnego opiewa, że przyznania miałyby nastąpić po dokonaniu istotnego postępu w pracach akcji wycofywania obcych ochotników i po wycofaniu przeważnej ich części.

Jak wiadomo, interpretacja brytyjsko-francuska, która uzyskała zgodę Sowie-ów, określa tę przeważną część na 75 proc.

Odpowiedź uchwalona przez radę ministrów w Barcelonie, będzie dziś przekazana do Londynu.

Wyda się, że niepowodzenie, jakie napotyka próby osiągnięcia kompromisu, stwarza również ujemne warunki dla odpowiedzi rządu ludowego. Prawdopodobnie więc podkomitet nieinterwencji, gdy zbierze się w przyszłym tygodniu, aby rozpatrzyć obie odpowiedzi, stanie znowu w obliczu impasu i kryzysu.

W międzyczasie, jak przypuszczają w Londynie, gen. Franco podejmie swą wielką ofensywę, od wyniku której dalsze losy nieinterwencji będą zależały. Wedle niektórych wiadomości, ofensywa nie musi się rozwinąć na froncie aragońskim, jak się przypuszcza, lecz na południu w kierunku na Almerię. Ofensywa ta prowadzona byłaby, równocześnie na lądzie i na morzu.

Czy Delbos odłoży wizytę w Warszawie?

Warszawa. — „Nowa Prawda” w telegramie z Paryża przytacza u w a g i „Journal des Debats”, który pisze: „Hitler moment obecny miał za najodpowiedniejszy do ujawnienia swych planów, Cała przyszłość Europy jest poważnie zagrożona. Oświadczył on lordowi Halifaxowi, że nie dopuści do żadnej decyzji w sprawach Europy środkowej, w której wolno mu obecnie robić wszyst-

ZNANA SÓL MORSZYŃSKA przeczyszczająca jest także w sprzedaży w paczkach na jednorazowe użycie. Cena 15 groszy. Zadać w apt. i skl. apt.

Po zaginięciu polskiego samolotu

SETEKI LUDZI BIERZE UDZIAŁ W POSZUKIWANIACH.

Sofia. — W sobotę o godz. 12-iej w pol. minęły już cztery doby, odkąd zaginął ślad po Douglasie SP — ASJ.

Daremnie szukają go w powietrzu i na ziemi: dzikie szczyty gór Bałkanu za zdrószenie kryją swej tajemnicy, a zamieć śnieżna utrudnia dostęp do krainy niemal pierwotnej.

Bułgarzy nie tracą jednak nadziei, że odnajdą samolot i jego załogę.

Ale w jakim stanie?

Mimo energicznej akcji ratunkowej, prowadzonej na szeroką skalę, dotychczas nie udało się odnaleźć samolotu „Lotu”, który zaginął we wtorek w Bułgarii, jednak coraz bliżej określa się rejon, gdzie samolot powinien się znajdować. W górach Perynu — w których według wszelkiego prawdopodobieństwa samolot lądował, panuje gęsta mgła i pada śnieg.

Mimo to ekspedycje, które wyszły na poszukiwanie, prowadziły swą akcję i pozostały na noc w górach. W czwartek rano o godz. 7-iej wyruszyła z miasteczka Swety Wrac nowa ekspedycja. Około godz. 10-iej wyruszyła ekspedycja ze wsi Lubowka, złożona z włóscian i strażnicy leśnej. Podobna ekspedycja wyruszyła ze wsi Ploska. Wszystkie te miejscowości znajdują się na zachodnich stokach Pirynu.

W góry Pirynu, Ryty i Rodop udało się 6 oddziałów wojskowych wysokogórskich. Trzy z garnizonu sofijskiego i trzy z garnizonu Płodiw. Wszystkie te oddziały każdy z trzech oficerów, kilkunastu podoficerów i ponad 100 strzelców przeszukują góry, zmierzając koncentrycznie do miejscowości, gdzie słyszano ostatni raz samolot.

Meldunki ze wsi, położonych na wschodnich stokach Pirynu, stwierdzają, że samolot ostatni raz słyszano w miejscowości Julen położonej (o 10 km,

Kino-teatr „LUNA”

Wielce aktualny konflikt między uczuciami obowiązku i miłości!
Ulubienica milionów dawno niewidziana ANNABELA I VICTOR FRANCO
w wielkim filmie morskim
NOC PRZED BITWĄ
zrealizowanym w-g powieści Claude Farrere'a.
Nadprogram: Aktualności Pol. Agen. Teleg. i dodatek „Pietrek poluje na kaczki”
Początek codziennie o g. 5.30, w sobotę i niedzielę o g. 3. Ostatni seans o g. 9.30.

ko, co mu się podoba.

Nie może być dwóch zdań co do stanowiska Francji. Francja pod żadnym pozorem nie może się zgodzić na program, któryby oddał Europę środkowowschodnią na pastwę apetytów niemieckich i położył koniec prawu międzynarodowemu.

Wszelkie wahania przyspieszyłyby tylko grę bandytyzmu w polityce europejskiej.

W związku z podróżą Delbosa do Londynu, „Nowa Prawda” notuje pogłoskę, że podróż Delbosa do Warszawy może ulec odroczeniu, a może nawet nastąpi wyrażenie się jej na najbliższą przyszłość. Komisja spraw zagranicznych Izby deputowanych wyraziła wątpliwość co do skuteczności podjęcia podróży warszawskiej w chwili obecnej.

CZECHOSŁOWACJA WOBEC ŻĄDANIA HITLERA.

Praga. — „Lidowe Nowiny”, zblizone do rządu czechosłowackiego, wyrażają częściowo opinię czynników oficjalnych, zaznaczając, że dopóki nie jest znana dokładna treść rozmowy Halifaxa z Hitlerem, nie mogą określić swego stanowiska. Z góry jednak oświadczyć mogą, że rozumiejąc zainteresowanie Niemiec mniejszością niemiecką w Czechosłowacji, stoją konsekwentnie na stanowisku, że sprawa mniejszości jest sprawą wewnętrzną Czechosłowacji i że Czechosłowacja uznaje tylko wpływy i kontrolę Ligi Narodów, o ile chodzi o zobowiązania mniejszościowe.

ZASKOCZENIE W BERLINIE.

Berlin. — Nieprzyjemne wrażenie wywołała w Niemczech wiadomość, że minister Delbos przeprowadzał bezdeklarowane z Warszawą, Pragą, Bukareszttem i Białogrodem także w imieniu rządu angielskiego.

Kino „LUNA”

W niedzielę o g. 12.30 w pol. po raz ostatni! Poranek arcywesołego filmu polskiego

Trójka bułajska
Wesołe perypetie krawca, szewca i stolarka.
W osobach:
S. Sienińskiego, S. Wolfińskiego i J. Kondrata

fale Morza Egejskiego.

Bierze się wprawdzie pod uwagę, że na morzu tak uczęszczanym, jak Egejskie, wodowanie płatowca byłoby łatwo dostrzeżone przez statki i łodzie. Należy jednak wziąć pod uwagę i ten fakt, że krytycznego wtoru nad północną częścią morza Egejskiego leżała niska mgła i padał deszcz.

Wśród mnóstwa przyczyn wysuwanych w kołach lotniczych na temat nieszczęśliwego wypadku polskiego samolotu, pierwsze miejsce zajmuje przypuszczenie o uszkodzeniu radiostacji pokładowej.

Gdyby wziąć pod uwagę okoliczność, że załogę i pasażerom udało się wyjść z katastrofy bez szwanku, to w warunkach atmosferycznych, jakie panują w górach, przy braku odpowiedniej odzieży i zaoposobienia żywnościowych, los ich byłby przypięczotowany. Położenie byłoby o wiele gorsze, gdyby wśród załogi czy pasażerów byli ludzie ranni.

Los „Douglasa” dotąd otoczony tajemnicą.

Warszawa. — Jedną z policyjnych ekspedycji bułgarskich, wysłanych na poszukiwanie zaginionego samolotu, dotarła w piątek do miejsca, z którego dwaj drwale mieli jakoby widzieć przelatujący na wysokości 6 metrów nad lasem samolot i z którego w chwilę później słyszeli rzekomo dwie po sobie następujące silne detonacje. Policyjna ekspedycja ratunkowa przetrzasnęła dokładnie całą okolice, nie natrafiała jednak na żadne ślady zaginionego „Douglasa”.

Bułgarskie ekspedycje wojskowe w dalszym ciągu przeszukują okolice, w których mógł lądować nasz samolot komunikacyjny. W piątek, ani też w ciągu nocy na sobotę nie otrzymano w Warszawie żadnych wiadomości, któreby mogły rozjaśnić tajemnicę zaginionego samolotu, jego pasażerów i załogi.

W piątek z powodu fatalnych warunków atmosferycznych, nie wystartował w Warszawie ani jeden samolot komunikacyjny.

Wylądowały zaś w Warszawie jedynie dwa aparaty komunikacyjne: z Krakowa, który przybył zgodnie z rozkładem lotów, oraz z Gdyni. Ten ostatni z powodu złej pogody na wybrzeżu, mógł wystartować dopiero po polepszeniu się warunków atmosferycznych i przybył do Warszawy ze znacznym opóźnieniem o godz. 14 i pół.

W niedzielę miała się odbyć uroczystość w związku z 5-leciem linii powietrznej Warszawa — Ryga — Tallin. Uroczystość ta wobec ostatnich wypadków została odwołana.

Sensacyjna oskarżenie

dyr. fabryki „Solali” Goldberga Kraków. — Na dzień 2 grudnia b. r. została wyznaczona w sądzie grodzkim w Żywcu, sensacyjna rozprawa przeciwko polskiemu robotnikowi Karolowi Skrzyńskowi, oskarżonemu o to, że „zarząca dyrektorowi fabryki papieru „Solali” w Zablociu obok Żywca — Ignacemu Goldbergerowi udział w rewolucji rosyjskiej w charakterze komisarza czerezwyczajnika, na Syberii w roku 1919.

Obecnie, po kilku rozprawach, władze sądowe przeszukały szereg świadków w miejscu zamieszkania, z których w dalszym ciągu 2 grudnia będą przesłuchiwać w Żywcu: mjr. Stanisław Zemanek,

KINO-TEATR „STYLOWY”

Potężny dramat sumienia ludzkiego p. t.

„WINOWAJCA”

reż. RAJMOND BERRARD twórcy Cudu Witków i Bogdanów. W rolach głównych: PIERRE BLANCHER, Madeleine Ozerai, Gabriel Signoret.

Początek w sobotę o godzinie 4-ej p. p., w niedzielę o godzinie 3-ej p. p.

W niedzielę o 12.30 poranek, z filmu

ESKAPADA z Marleną Dietrich.

por. Józef Nowak obecnie dyr. K. K. O. w Jędrzejowie, oraz kpt. Zak oficer W.P. jako świadek oskarżenia, natomiast ze strony oskarżonego Skrzypka przestuchani będą między innymi: Michał Zareba, Feliks Wojnarowicz i Józef Kijowski, który w owym czasie, pod nazwiskiem Henryk Krajowski, pełnił funkcje w wywiadzie polskim na Ukrainie.

Rozprawa, której „bolaterem” jest zażądany i wpływowi dyrektor fabryki — zyd Goldberger, którego ostatnio zeznania świadków mocno obciążały — budzi niezwykle zainteresowanie w całym kraju.

Zgon S. p. Michaliny Isaakowej Polka ofiara nauki w dżungli brazylijskiej.

Warszawa. — Państwowe muzeum zoologiczne w Warszawie otrzymało w b. tygodniu wiadomość o tragicznej śmierci polskiej uczoniej, wybitnej specjalistki w dziedzinie entomologii, Michaliny Isaakowej. Isaakowa, będąca właścicielką jednego z największych w Europie zbioru motyli i owadów egzotycznych, wyjechała w b. r. do Brazylii i Peru dla uzupełnienia swych zbiorów. Od blisko 5 miesięcy przebywała ona nad rzeką Amazonką w najtrudniejszych warunkach klimatycznych, gdzie nabawiła się febrę i zmarła.

Przyp. Red. — P. Isaakowa, pochodząca z Zawiercia, znana była szerszemu społeczeństwu Czesochwoy akurat bohem rok temu urządziła pokaz - wystawę swych bogatych zbiorów w gmachu czest. Starostwa, tłumnie zwiedzana zwłaszcza przez młodzież szkolną, której s. p. Izakowa sama udzielała wyjaśnień i wskazówek.

Przed zwołaniem sesji sejmowej

Warszawa. — W sobotę ukazać się ma zarządzenie P. Prezydenta R. P. o zwolnieniu sesji sejmowej.

Na terenie parlamentu zaznaczyło się już ożywienie. Posowie odbywają narady i konferencje.

„Komisja prac parlamentarnych” naradzała się nad programem prac senackich.

Komisja parlamentarna O. Z. N. otrzymała polecenie przyspieszenia swych prac, żeby być gotową z otwarciem sesji. Żywiwo lewicowe zabiegają dookoła stworzenia własnego środowiska. Liczą one na zjednoczenie 80-ciu posłów i senatorów.

Warszawa. — Zakończono już druk projektu budżetu na r. 1938-39. W piątek pierwszy egzemplarz projektu budżetu złożony został P. Prezydentowi R. P. W sobotę, dnia 27 b. m. wraz z zarządzeniem o otwarciu sesji zwyczajnej projekt budżetu przesyłany będzie przez rząd do Izby ustawodawczej.

Kongres rzemieślników chrześcijan odbędzie się w Czesochowie.

Warszawa. — W Warszawie obradował zarząd główny Związku stowarzyszeń rzemieślników - chrześcijan, w skład którego wchodzi prezesi organizacji wszystkich województw Rzeczypospolitej.

Zarząd główny uchwalił zwołać do Czesochwoy w kwietniu przyszłego roku ogólnopolski kongres rzemiosła chrześcijańskiego i wezwał prezydium do podjęcia prac przygotowawczych do kongresu.

Dłuższą dyskusję wywołał nadesłany z ministerstwa przem. i handlu projekt noweli prawa przemysłowego. Uznano, że projekt ten nie odpowiada interesom rzemiosła polskiego.

PROJEKT ZWOLNIENIA NOWYCH SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH OD PODATKU DROGOWEGO.

Warszawa. — W łonie rządu dyskutowany jest obecnie projekt dotyczący całkowitego zwolnienia od podatku drogowego nowych samochodów ciężarowych. Jak się okazuje, liczba nowych samocho-

dów ciężarowych wzrasta dotychczas w tempie powolnym. Zdaniem kół kompetentnych całkowicie zwolnienie od podatku drogowego nowych samochodów ciężarowych mogłoby się przyczynić do wydatnego ich wzrostu i wzmożenia motoryzacji w Polsce.

Podatek specjalny od samorządów nie będzie skasowany.

Warszawa. — Delegacja zrzeczenia związków zaw. pracowników miejskich przedstawiła wiceministrowi spraw wewnętrznych p. Korsakowi postulaty dotyczące ustawodawczego unormowania praw i obowiązków pracowników samorządowych, sprawy reformy finansów komunalnych oraz sprawy podatku specjalnego.

P. wiceminister Korsak oświadczył, że projekty ustaw pracowniczych muszą być poprzedzone przez reformę finansów komunalnych.

Zasadniczy charakter ma oświadczenie wiceministra w sprawie podatku specjalnego.

Ze względu na obecną sytuację finansową wielu związków samorządowych, M. S. Wewn. nie uznaje za możliwe generalne uchylene podatku specjalnego, wyda natomiast zalecenie, aby ulgi w uiszczaniu tego podatku były stosowane w tych miastach, których sytuacja finansowa to umożliwiała.

Zarazem p. minister uznał słuszność dezysteratu, by emeryci korzystali z tych samych ulg, jakie przyznano pracownikom czynszowym.

POWAŻNE ZAMÓWIENIA.

Łódź. — Wiele łódzkich fabryk włókienniczych otrzymało poważniejsze zamówienia wojskowe na „artykuły” włó-

kiennicze. Największe zamówienia wśskowe w roku bieżącym otrzymały firmy: Karol Eisert, A. Prusak, oraz F. Barciński. O ile w latach poprzednich największe stosunkowo zamówienia otrzymywały fabryki białostockie, o tyle w tym roku zamówienia dla Białegostoku zostały poważnie zredukowane i to na korzyść łódzkiego przemysłu włókienniczego.

HANDLARZ ŻYWYM TOWAREM SPACEROWAŁ PO WARSZAWIE.

Warszawa. — Policja warszawska aresztowała handlarza żywym towarem, Arona Morduchowicza, poszukiwanego przez policję kilku państw.

Morduchowiczowi udowodniono m. in., że przed kilku miesiącami ożenił się pod fałszywym nazwiskiem z pewną warszawską nauczycielką muzyki, którą następnie sprzedał do Buenos Aires.

Przyjaciółka wywiezionej nauczycielki rozpoznała Morduchowicza na ulicy w Warszawie, spacerującego z jakąś kobietą i spowodowała jego aresztowanie.

800 tysięcy złotych przemycali zydzi z Polski do Palestyny.

Katowice. — Ukończone zostały dochodzenia w sprawie bankiera palestyńskiego Chaskiela Steinbauera oraz inż. Izzydora Druckera, oskarżonych o przemyt krociowych sum z Polski do Palestyny. Steinbauer jest współwłaścicielem banku „Ellerus” w Tel-Aviv. Wrucker właścicielem fabryki rowerów w Katowicach.

Pieniądze przemycano przez zieloną granicę na Śląsku i wysłano do banku Steinbauera w Tel-Aviv i tam dzielono pomiędzy kupców żydowskich lub rodziny żydowskie, które po sprzedaży majątków w Polsce emigrowały do Palestyny.

Obu żydów aresztowano w Katowicach. Steinbauer zwolniono wkrótce za kaucją. Bankier palestyński wywiózł z Polski około 70 tys. dolarów, 2.500 funtów ang. i kilkadziesiąt tysięcy złotych. — Ogółem około 800 tysięcy złotych.

Kino „EDEN” i Aleja 12. Nasza genialna rodaczka POLA NEGRI w swym najnowszym, rewelacyjnym filmie pod tyt. WIELKA GRZESZNICA (MADAME BOVARY) Dzieje tragicznej miłości, łamiącej życie. Nad program: Tylko u nas! Wielka Rewia 11 listopada r. b. w Warszawie. W niedzielę o godz. 12-ej minut 30 w pol. Ostatni i poranek z filmu Prokurator Alicja Horn z J. Smosarską.

Doniosłe projekty ustaw

NA RADZIE MINISTRÓW.

Warszawa. — Dnia 24 b. m. odbyło się pod przewodnictwem p. premiera generała Sławoj-Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów. — Na posiedzeniu tym przyjęto szereg projektów ustawodawczych, które rząd wniosie do Sejmu na nadchodzącą sesję parlamentu.

Rada Ministrów przyjęła m. in. projekt ustawy w sprawie obniżenia komornego oraz zmiany ustawy o ochronie lokatorów. Projekt ten przedłoża do dnia 31 grudnia 1938 r. obniżkę komornego, wprowadzoną dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z listopada 1935 roku oraz przewiduje stopniową likwidację ochrony lokatorów do lipca 1943 roku.

Następnie Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o ulgach hipotecznych, o utworzeniu Sądu Apelacyjnego w Toruniu, następnie projekty ustaw o zmianie prawa górniczego oraz o ułatwieniach w poszukiwaniu i wydobyciu minerałów bitumicznych, oraz projekty ustaw o należnościach gmin z tytułu rozliczenia z właścicielami zniesionych obszarów dworskich, o uregulowaniu zaległości udziałów w publicznych przedsiębiorstwach melioracyjnych, o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w państwowych szkołach wyższych nieakademickich, projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z marca 1928 r. o usuwaniu nieczyścioci i wód opadawych oraz kilka projektów ustaw ratyfikacyjnych konwencji międzynarodowych.

PROJEKT ZMIANY OCHRONY LOKATORÓW.

Projekt noweli o ochronie lokatorów przewiduje stopniową likwidację ochrony lokatorów w porządku następującym: w stosunku do mieszkań 5-pokojowych znosi się ochronę lokatorów 30 czerwca 1938 r., co do mieszkań 4-pokojowych — 30 czerwca 1939 r., 3-pokojowych — 30 czerwca 1940 r., 2-pokojowych — 30 czerwca 1941 r. i 1-pokojowych — 30 czerwca 1942 r.

W stosunku do innych pomieszczeń mieszkalnych (np. kuchnia z alkową) ochrona lokatorów zniesiona będzie z dn. 30 czerwca 1943 r.

Jesliby mieszkańcy większe po zniesieniu ochrony lokatorów przebudowano na kilka mieszkań, nowe lokale nie będą korzystały z ochrony lokatorów, chociażby jeszcze innym lokatorom o tej liczbie pokojów ochrona ta przysługiwała.

Jak wiadomo, z dniem 1 grudnia 1935 r. zniesiona została ochrona lokatorów w stosunku do lokali, zajętych przed przedsiębiorstwa przemysłowe od pierwszej do szóstej kategorii. W stosunku do innych przedsiębiorstw przemysłowych handlowych ochrona lokatorów ma być zniesiona z dniem 30 czerwca 1939 r.

W stosunku do pomieszczeń niemieszkalnych, oraz w stosunku do ogrodów i placów, ochrona lokatorów zniesiona będzie również z dniem 30 czerwca 1939 r.

Supelnie jak pogoda - tak kapryśne są bóle reumatyczne. Daj więc o to, abyś Aspirin'e miał zawsze pod ręką. ASPIRINA JEST DLA CIERPIĄCEGO NA REUMATYZM KONIECZNA

KAMPANIA ANTYŻYDOWSKA

Lipsk. — Niezależnie od antyżydowskiej akcji bojkotowej, prowadzonej przez czynniki partyjne, ostatnio poszczególne galezie niemieckiego przemysłu i handlu zaczynają przejawiać w tym kierunku ożywioną działalność.

Wysoco znamienna uchwałę powziął ogólnoniemiecki związek fabrykantów przemysłu odzieżowego zakazując członkom wszelkiego kontaktu handlowego z firmami żydowskimi. Postanowiono nie tylko nie przyjmować w przyszłości zamówień u agentów i sprzedawców przedsiębiorstw żydowskich, lecz zabronić swym członkom wszelkich dostaw dla magazynów żydowskich.

Wiadomość ta wywołała w kupieckich sferach żydowskich w Niemczech zrozumiiałe poruszenie, a wśród społeczeństwa niemieckiego komentowana jest, jako jedno z dalszych skutecznych ognisk akcji bojkotowej, na drodze do całkowitego odżyczenia handlu.

Ghetta dla żydów

żądają elektromonterzy wileńscy

Wilno. — W Elektrowni Miejskiej od była się konferencja, w której wzięli udział dyrektor Elektrowni i kierownicy poszczególnych jej działów, oraz przedstawiciele Związku Elektromonterów Chrześcijan i Sekcji Elektromonterów żydów przy Centr. Zw. Zaw. Żydów.

Konferencję zwołano z powodu żądań elektromonterów — chrześcijan: 1) zmniejszenia na terenie Elektrowni t. zw. „czarnej giełdy monterskiej”, gdzie elektromonterzy żydzi wylapywali abonentów, proponując im swoje usługi oraz 2) umieszczenia w gmachu Elektrowni oddzielnych spisów elektromonterów chrześcijan i żydów, aby osoby, chcące zatrudnić w siebie chrześcijan, nie były zwodzone brzemieniem polskich nazwisk żydów. Zażądano wreszcie ustalenia stałego dyżuru członków Zw. Elektromonterów Chrześcijan.

Ostatnie żądanie władze Elektrowni załatwiły w ten sposób, iż będą ustawione oddzielne dwa stołki dla żydów i chrześcijan dyżurnych. Kwestie oddzielnych spisów mają rozstrzygnąć naczelne władze Zarządu Miejskiego.

ARESztOWANIE ŻYDOWSKIEGO DZIENNIKARZA.

Warszawa. — Policja przeprowadziła rewizję w mieszkaniu jednego z reaktorów „Neur Volkszeitung” Pinkusa Schawrca. Po dokonaniu rewizji aresztowano Schwarca i przekazano go do dyspozycji prokuratora do spraw politycznych.

2.100.000 kg. cukru na Pomoc Zimową.

Warszawa. — W Izbie przemysłowej w Warszawie odbyła się konferencja z przedstawicielami centralnych związków przemysłowych w celu ustalenia branżowych norm ofiar na Pomoc Zimową.

Jak wiadomo, ogólne normy, ustalone dla przemysłu, wynoszą od 1 do 3 pro mille od obrotu w 1936 r. lub 1937 r., przy czym dla poszczególnych gałęzi produkcji przemysłowej mają być określone stawki branżowe przez naczelny wydział wykonawczy OOKZPB w porozumieniu z samorządem gospodarczym i zainteresowanymi organizacjami. Natomiast w braku ścisłych stawek branżowych ma być stosowana najwyższa skala wymiaru tj. 3 pro mille od obrotu. Tendencja OOKZPB jest — ustalenie nie jednej sztywnej stawki dla całej branży, lecz uzależnienie jej od wysokości uzyskiwanego dochodu, a więc

np. przedsiębiorstwa nie wykazujące do chodu w ostatnim roku winny ofiarować 1 pro mille, przedsiębiorstwa wykazujące małą rentowność 2 promille, a przedsiębiorstwa wykazujące dużą rentowność 3 pro mille.

Stosownie do tych zaleceń ustalili swe normy Polski Związek Przemysłowców metalowych, Związek przemysłu chemicznego ustalili, iż przedsiębiorstwa, nie wykazujące dochodu, ofiarują 1 pro mille od obrotu, przedsiębiorstwa, wykazujące rentowność do 4 procent — 2 pro mille, a 3 pro mille przedsiębiorstwa, wykazujące rentowność wyższą od 4 proc.

Związek hut szklanych ustalili, iż huty szklane, pracujące bez dochodu, ofiarują 1 pro mille, a wykazujące dochód — 2 pro mille.

Związek polskich fabryk Portland Cementu ustalili normę sztywną 2 pro mille dla wszystkich przedsiębiorstw.

Wreszcie przemysł cukrowniczy zadeklarował łączną ofiarę wszystkich cukrowni w wysokości 2.100.000 kg. cukru. Wartość tej ofiary wynosi 5 pro mille od obrotu wszystkich cukrowni.

Proces o zniesławienie min. Grabowskiego

oczy się przy drzwiach zamkniętych. Warszawa. — W sądzie grodzkim toczył się piątek od rana w dalszym ciągu przy drzwiach zamkniętych proces adw. Szumańskiego o obrazę min. Grabowskiego. Cały przewód opiera się na przemówieniach, gdyż świadków żadnych do sprawy nie wzywano. W godzinach popołudniowych sąd zarządził przerwę obiadową.

W LUBASZU SPŁONAŁ WIELKI SPICHRZ.

Bydgoszcz. — Katastrofalny pożar wybuchł w spichrzu spółdzielni „Rolnik” w Lubaszu pod Czarnokomem. Plomień objęły w bliskawicznym tempie 3-piętrowy gmach. Akcja ratunkowa straży pożarnej z okolicznych miejscowości ograniczyła się wobec gwałtowności żywiołu do zabezpieczenia sąsiednich budynków. Cały spichrz wraz ze wszystkimi maszynami i 1000 q zboża oraz innymi produktami rolniczymi, spłonął doszczętnie. Straty wynoszą kilkadziesiąt tysięcy zł. Energiczne dochodzenie w toku.

Dramat w kancelarii prokuratora

Bezrobotny podciął sobie gardło. Lublin. — Wstrząsający dramat rozegrał się w kancelarii prokuratora w Chełmie Lub. Do kancelarii przyjechał w godzinach urzędowych jakiś osobnik i natrętywie zaczął prosić o wsparcie. Gdy mu oświadczone że ze względu na charakter biura publicznie nie jest dawana, przybił się naglem rękami wydechli brzytwę i nią karkłówek z obecnym zdołał ma przeszkodzić, podciął sobie gardło.

Nieszczęśliwego przewieziono w stanie ciężkim do szpitala.

Okazało się, że jest to robotnik, 29 letni Maksy Łys, mieszkający wsi Ignatów w pow. chełmskim. Był on bez pracy od dłuższego czasu, a mając na urzy manie liczną rodzinę, wpadł w rozpacz.

Wraz z nim odwieziono do szpitala maszynistka pracująca w kancelarii prokuratora, która na widok podcinania sobie gardła przez denata, uległa ciężkiemu atakowi nerwowemu.

Ryccerze koniunktury

Spytni „działacze” wyłudzała datki na „akcję polityczną”.

Łódź. — W dniu wczorajszym po raz drugi znalazła się na wokednie sądu grodzkiego w Łodzi głośna sprawa organizatorów „sezonowej partii” sanacyjnej pod nazwą Front Pracy dla Państwa i Narodu.

Oskarżeni w tej sprawie są Edward Kowalski, bliski współpracownik b. komendanta rezerwy Hipolita Piatkowskiego, z którym w swoim czasie wspólnie zasiadał na ławie oskarżonych, a na

stepnie Bolesław Rogowski i Moszek Szeffler, ten ostatni poprzednio już karany za oszukiwanie zbiórki na rzekome cele społeczne.

Wszyscy trzej oskarżeni są o to, że pod płaszczykiem akcji społecznej, pomocy biednym i t. d. działając pod szyldem swej partii i powołując się na polecenia osób wpływowych wyłudzała datki, przywłaszczając je sobie.

W drugim terminie rozprawa również nie została zakończona, albowiem Szeffler nadesłał świadectwo lekarskie, iż jest chory, a Rogowski wyjechał do Gdyni. Rozprawę wobec tego odcroczono.

KRADZIEŻ AMUNICJI.

Gdynia. — Przed sądem grodzkim w Gdyni odbył się proces szajki złodziejskiej, która okradła wagony w porcie, a ostatnio została przychwyciona na kradzieży kilku skrzynek amunicji z wago-

nu kolejowego ze strefy wolnocłowej. Kilku członków szajki zostało skazanych na kary od dwóch lat do sześciu miesięcy więzienia.

JUNACY KORZYSTAĆ BĘDĄ Z RENTU

Warszawa. — Min. opieki społecznej, w porozumieniu z M. S. Wojsk., przystąpiło doniosły przywilej junakom, zatrudnionym przy robotach publicznych w hufcach pracy. W razie nieszcześliwych wypadków, powodujących utratę zdolności zarobkowania, junacy korzystają będą z rent tak, jak to przysługuje odbywającym powinność wojskową.

Składamy serdeczne podziękowanie p. dyr. Kowalskiemu, p. Kollitowiczowi, Chrówałowi Katedralnemu, p. M. Izardowi i Orkisztrze Ogrodówko Działalności za łaskawe wzięcie udziału całym społeczeństwem w uroczystości naszego ślubu dnia 21 listopada w Katedrze

M. S. SYPNIEWSKY.

Zawiadamy

naszych Sz. odbiorców oraz zainteresowanych, że sklep nasz przenosimy od 1-go grudnia b. r. do frontowego lokalu obok (Nr. 30). Polecając swoje usługi, zapraszamy do obejrzenia w nowym lokalu wielkiego wyboru artykułów radiowych i elektrotechnicznych. Ceny nie zmienione. Warunki dogodne. Obsługa uprzejma.

„ELEKTRA“ A. i Z. Stankiewicz
Częstochowa, B. P. Maryi 38. Telefon 14-82.

NA SEZON ZIMOWY

polecamy w wielkim wyborze materiały na palta, jesionki, ubrania, oraz kapelusze, krawaty, swetry, ciepłą bieliznę, piżamy i wszelką galanterię męską

Specjalny dział palta i jesionek męskich.

LUSAR I SZYCH
CZĘSTOCHOWA, Piłsudskiego 9.

Wielki obrot, mały zysk — to nasza zasada.

Wełny, Jedwabie, Firany, Obrusy, Płótna, Inieły oraz wszelkie bawełny i materiały meblowe w olbrzymim wyborze

poleca **Firma Modne Tkaniny**

STEFAN MISKIEWICZ
Częstochowa, Piłsudskiego 9 (Hotel „POLONIA”)

Ceny bardzo niskie. Nowości stale na składzie. Firma bierze udział w wystawie w Związku Pań Domu.

KRONIKA

Częstochowa
28
LISTOPADA
Niedziela

Dziś — Zdzisławy.
Jutro — Saturnina mecz.
Wschód słońca o godz. 7.19
Zachód — 15.43

Kalendarzyk historyczny:
Przyłączenie Inflant do Korony Polskiej 1361 r.

— Adwent i roraty. Dziś przypada pierwszy niedziela adwentu, t.j. nowego roku kielkiego. Nazwa adwentu pochodzi z łacinskiego wyrazu „adventus”, oznaczającego przyjeście czyli oczekiwanie urodzenia Chrystusa.

W niedziele odprowiane zostaną po raz pierwszy, jak corocznie nabożeństwa ku czci Najśw. Maryi Panny, zwane roratami od „rorate coeli” — nieba spuście rosę —, od których to słów rozpoczyna się msza św., odprawiana we wszystkich kościołach codziennie rano przez cały adwent.

— Z kościoła św. Jakóba. Roraty w kościele św. Jakóba odprawiane będą codziennie o godz. 6-ej rano.

— Nabożeństwo i akademie Sod. Marińskiej. Dziś, w niedzielę, w kaplicy Różaniec w Jasnej Górze o godz. 8 r. zostanie odprawiona uroczysta Msza św. miesięczna. Tegoróż dnia o godz. 18 odbędzie się akademie z okazji 20-lecia istnienia Sod. Marj. Panien pracujących w przemyśle i handlu. Wstęp bezpłatny.

— Zebranie Kat. Stow. Młodz. Żeńsk. Zebranie Kat. Stow. Młodz. Żeńskiej par. św. Jakóba odbędzie się dziś, w niedzielę po poł. o godz. 5-ej w sali Akcji Kat. przy ul. Najśw. Maryi Panny 64.

— Zebranie Sekcji kupców rynkowych. Dziś, w niedzielę o godz. 2 i pół po poł. lub w drugim terminie o godz. 3 i pół bez względu na liczbę przybyłych członków odbędzie się w sali Stow. Kupców Polskich ogólne zebranie członków Sekcji Kupców Rynkowych.

— Wieczór listopadowy. Staraniem Zw. Strzeleckiego w Częstochowie (Oddział Terenowy) oraz Zw. Podoficerów Rer. w sali Ogniska Kolejowego Przysp. W. (Teatr Kolejowy, ul. Piłsudskiego) w dn. 27 listopada b.r. to jest w sobotę, o godz. 18 m. 30 od-

ędzie się odczyt prof. Adama Millera na temat: „Dni chwały i klęski w powstaniu listopadowym”. Po odczycie odbędzie się deklaracja. Wstęp bezpłatny.

— „Wieczór listopadowy” w sali fabr. „Peltzery”. Dziś, w niedzielę, o godz. 18-ej w sali fabrycznej „Peltzery”, ul. 1-go Maja 19, odbędzie się „wieczór listopadowy”, celem uczczenia rocznicy Powstania Listopadowego”. Uroczystość powstanie wieczór organizuje Zarząd Kola IV Związku Rezerwistów.

Uroczyste poświęcenie

Osiedla „Robotniczego” w Częstochowie

Min. Kościółkowski, min. Roman, ambasador Naël, wojewoda Działosz wezma udział w dzisiejszej uroczystości.

Jak już donieśliśmy, dziś, t. j. w niedzielę 28 b. m., odbędzie się w Częstochowie uroczyste poświęcenie i inauguracja „Osiedla Robotniczego” przy ul. Olsztyńskiej na Zawodziu. Dzięki staraniom naczelnego dyrektora zakładów fabrycznych „Union Textile”, p. Jerzego Couturona, wykonane tam już zostały w pierwszej, tegorocznej transzy 44-ry domy robotnicze, w dalszych zaś etapach budowy wzniesionych będzie ogółem 250 domów, stanowiące po tężny kompleks „Osiedla Robotniczego” dla pracowników fabryki „Union Textile”.

Jest to dzieło o wielkiej doniosłości nie tylko dla robotników „Union Textile”, ale dla całego miasta. Dostarczenie zdrowych, słonecznych, nowoczesnie urządzonych mieszkań robotnikom i ich rodzinom, wydobycie ich nieraz z najgorszych suteryn i poddaszy, — to prawdziwie piękny czyn społeczny.

Doceniając zakrojone na wielką skalę dzieło budowy 250 domów „Osiedla Robotniczego”, przyobiecali swój udział w dzisiejszej uroczystości: pp. b. premier minister pracy i op. społ. Zyndram-Kościółkowski, minister przemysłu i handlu dr. Roman, ambasador Francji w War-

szawie Noel, wojewoda kielecki dr. Działosz, liczni przedstawiciele władz duchownych, wojskowych i cywilnych. Aktu poświęcenia „Osiedla Robotniczego” dokona J. E. ks. Biskup dr. T. Kubina, Najdostojniejszy Arcypasterz diecezji częstochowskiej.

Program uroczystości jest następujący: o godz. 11-ej min. 45 — uroczyste nabożeństwo w Katedrze św. Rodziny na intencje pracowników zakładów fabrycznych „Union Textile”, o godz. 13-ej m. 15 — poświęcenie i inauguracja „Osiedla Robotniczego”, oraz dekoracja krzyżami zasługi, nadanymi przez p. prezesa Rady Ministrów, zasłużonym pracownikom fabryki na polu pracy zawodowej w przemyśle.

Poświęcenie „Osiedla Robotniczego”, uświetnione zapowiedzianą obecnością wysokich dostojników państwowych, będzie uroczystością piękną i radosną, w takim też podniosłym nastroju wezmą w niej udział szerokie rzesze społeczeństwa i zwłaszcza ludności robotniczej naszego miasta.

Z dnia Święta Podchorążych w Częstochowie

Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy w Częstochowie przy miejscowym pułku piechoty obchodził swój doroczny dzień „Święta Podchorążych”.

Na obchód ten złożyła się wczoraj wieczorem rewia, urządzona staraniem Kursu Dywizyjnego w teatrze Kameralnym p. t. „Humoru w wojsku dość”. W części pierwszej po przemówieniu wstępnym chór D. K. P. R. wykonał kilka pieśni, następnie zaś wykonano cały szereg nader udatnych grotesek, skeczów, piosenek, recytacji, obrazków z życia żołnierskiego i t. d.

W sobotę rano w właściwym dniu „Święta Podchorążych” na placu Magistrackim ustawiły się poczty sztandarowe 3-ch pułków z kompaniami honorowymi oraz orkiestra, a po odebraniu raportu przez pułk. Wilniewczya, podchorążowie udali się do kościoła św. Jakóba na nabożeństwo, które odprawił ks. kapelan major Żelaznowski. Na nabożeństwie obecni byli p. starosta Rozmarynowski, prezydent miasta p. Szczodrowski, Korpus Oficerski, podoficerski i licznica publiczność.

Po nabożeństwie ponownie ustawiły się kompanie podchorążych na placu. — Wymiesione zostały sztandary, a orkiestra odegrała hymn narodowy, po czym delegacje poszczególnych kompanii wystąpiły celem złożenia przysięgi, najpierw katolickiej, a później ewangelickiej. Żydzi nie składali przysięgi, ponieważ nie było ich na Kursie Dywizyjnym Podchor. Piech.

Po przysiędze kompanie przemaszerywały przez II Aleję, a po zawróceniu odbyła się defilada, którą w imieniu p. generała Gąsiorowskiego przyjął pułk. Wilniewczyk. Następnie kompanie udaly się do piąty Nieznanego Żołnierza, gdzie został złożony wieńiec.

W południe odbędzie się uroczysty wspólny obiad, a wieczorem odbędzie się dziś bal w salonych Kasyna Garnizonowego.

Konferencja św. Wincencego a Paulo przy parafii św. Antoniego na Ost. Groszu prosi nas o podanie do władomości ogółu, że podczas „Tygodnia Miłoserdzia” zebrano 232 zł. 50 gr. na biednych w parafii oraz ofiarę w naturze, za co wszystkim ofiarodawcom składa serdeczne „Bóg zapłać!”

W środę dn. 1 grudnia o godz. 19 m. 30 odbędzie się walne zebranie kola absolwentów SS. Zmarłych wstąpiła Pańskiego w Częstochowie. Zarząd kola prosi o przybycie wszystkich absolwentów aż do ostatniego rocznika. Sprawy ważne

Zarząd Komitetu Rodzicielskiego przy Przw. Szkole Powiszcznej Z. Wigarskiej i Foliastickiej zawiadamia niniejszym, że dnia 29 listopada b. r. (poniedziałek) o godz. 18 w 1 terminie, a 1.30 w II-gim, odbędzie się w lokalu szkolnym Rocznice Walne Zebranie Rodziców.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia zakrytych parafii Katedralnej będzie roznosili opłatki, których każda paczka będzie oznaczona pieczątką parafialną. Znosi się prośbę do Sz. Parafian, aby byli łaskawi nabywać tylko opłatki, oznaczone pieczęcią parafialną.

Zarząd Parafii Katedralnej.

ZE ZWIĄZKU PAŃ DOMU.

Wszystkie P. T. Członkinie Z. P. D. proszone są o stawienie się dnia 29 b. m. w poniedziałek o godz. 10 rano na zebranie pod hasłem: „Frontem do Wystawy”. Protokółat Wystawy - Pokazu G. D. objął raczyć W.P. J. Szczodrowski, Prezydent m. Częstochowy. Otwarcie przewiduje się 2-go grudnia.

BACZNOŚĆ OFICEROWIE I PODCHORAŻOWIE REZI — Na pół godziny przed oficjalną zbiórka, zarządzaną przez miejscowy Komitet, odbędzie Rocznicę Powstania Listopadowego, od 10:00 w dniach 28 i 29 b. m. zbiórka wszystkich kolegow w lokalu Kola, Aleja Kościółskiej 7. Obecność wszystkich kolegow jest obowiązkowa i konieczna.

— **Z karty żałobnej.** W dn. 25 b. m. zmarł w Krakowie ś.p. Jan Szmidla, obywatel m. Częstochowy, mistrz cechu rzemiełniczo - wędliniarskiego, przeżywszy lat 47.

Zmarły za czasów niewoli brał czynny udział w ruchu niepodległościowym, był więziony i skazany na zesłanie, a jako ochotnik i uczestnik walk o niepodległość Polski odznaczony został Krzyżem Niepodległości i Krzyżem Walecznych.

Niechaj Mu ziemia polska, w obronie której walczył, lekka będzie!

Pomoc zimowa

Przemówienie gen. Góreckiego.

Przewodniczący sekcji Zbiórki Pieniężnej Ogólnopolskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym gen. dr. Roman Górecki wygłosił przemówienie przez radio, zatytułowane „Wszyscy świadczymy”.

Gen. Górecki podkreślił, iż tegoroczna akcja na rzecz bezrobotnych oparta jest na powszechności. Zasada jest, aby całe społeczeństwo choć małymi ofiarami ułożyło nieludzi bezrobotnych. Akcja ta oparta jest na poczuciu obywatelskim. Nie ma przymusu. Normy zostały uchwalone przez organizacje robotnicze, zawodowe, handlowe i gospodarcze.

— **Dalszy wzrost bezrobocia w Polsce.** Od początku października r. b. obserwuje się w Polsce powolny, lecz stały wzrost liczby bezrobotnych. Zjawisko to jest charakterystyczne w miesiącach jesienicznych, kiedy ustaje robota sezonowa, i prawdopodobnie trwać będzie przez miesiąc zimowy aż do wiosny. Pokreślić jednak należy, że w roku bieżącym liczba bezrobotnych na dzień 1 listopada jest mniejsza od ilości bezrobotnych w tym samym okresie roku ub. o blisko 20.000 osób. Na dzień 1 bm. zarejestrowano na terenie całej Polski ogółem 263.615 bezrobotnych, podczas gdy w analogicznym okresie r. ub. stan bezrobocia wyrażał się cyfrą 282.239 osób.

W ciągu miesiąca października r. b. bezrobocie w kraju zwiększyło się o przeszło 10.000 osób.

Pielgrzymki muszą mieć aprobatę władz kościelnych.

Celem zapewnienia pielgrzymkom właściwej pomocy Komisja Prawna Episkopatu Polski uchwaliła w swoim czasie obszerną instrukcję pielgrzymkową, zawierającą podstawowe przepisy, kto w jakich warunkach ma prawo organizować pielgrzymki. Na urządzenie pielgrzymki potrzeba zezwolenia władzy duchownej, bez tego zezwolenia pielgrzymki ani ogłaszać, ani prowadzić nie wolno. Zezwolenia na pielgrzymki zagraniczne udziela Komisja Prawna Episkopatu Polski, na pielgrzymki krajowe biskupi-ordynariusze diecezji.

Zdarzyło się ostatnio, że jedno z biur podróży ogłosiło pielgrzymkę do Rzymu bez uczynienia żadnego warunków wymaganych, a tym samym użyło bezprawnie nazwy „pielgrzymka” dla organizowanej przez siebie wycieczki turystycznej do Włoch.

— **Jubileuszowy koncert kompozytorski prof. E. Mąkoszy.** Dnia 4 grudnia r. b. o okazji 25-lecia pracy zawodowej na terenie Częstochowy znanego profesora muzyki p. E. Mąkoszy odbędzie się koncert kompozytorski jubilat w sali Strazy Ogniowej.

— **Wielki kiermasz przedświąteczny w Gimnazjum Państwowym.** Tradycyjny kiermasz przedświąteczny w dniach 5, 6, 7 i 8 grudnia r. b. organizowany w sali Gimnazjum państw. im. H. Sienkiewicza staraniem połączonej Patronatów, zapowiada się doskonale. Wspianiałe stoiska, zaopatrzone w specjalnie tanie towary świąteczne i upominki gwiazdkowe, urządzone zostaną przez kilkanaście znanych miejscowych firm handlowych i przemysłowych, przewidziano w programie kiermaszu rozliczne atrakcje, wielką loterię fantową i t. d., w dniu 6 grudnia po poł. przybędzie „Sw. Miłkoła” z подарunkami dla dzieci, na zakończenie zaś 8 grudnia odbędzie się „czarna kawa”.

Zainteresowanie jest b. duże, to też kiermasz, jak co roku, może śmiało liczyć na wielkie powodzenie.

Na gruzach dawnego kościoła św. Jakoba zostały zbudowane cerkiew, składowe ofiary na przebudowę kościoła św. Jakoba przyczyniły się do powstania pięknej świątyni, która przy rozstrzeleniu placu Częstochowy będzie symbolem zmierzającej Polski.

ZEBRANIE INFORMACYJNE RESTAURATORÓW. — Zarząd Stowarzyszenia Restauratorów zawiadania swych członków, że w dniu 30 b. m. (wtorek) o godz. 15-iej w „Poloim” odbędzie się zebranie informacyjne dotyczące ustabilizowania cen dla wycieczek turystyczno - patniczych.

— **Zabawa strażacka w Kamieniu Polsk.** W dzisiejszą sobotę wieczorem, 27 b. m., jako w ostatnim dniu przed adwentem, Straż Pożarna w Kamieniu Polskiej urządziła w miejscowym Domu Ludowym zabawę taneczną dla swych członków, tudzież zaproszonych przez nich gości.

— **Z teatru Kamerálnego.** Dziś, w sobotę 27 b. m., o godz. 17.30 „Świt, dzień i noc” D. Nicodemiego. Przedstawienie zakupione przez Zw. Nauczycielstwa Polskiego. O godz. 20.30 konkursowa komedia J. Blizińskiego p. t. „Pan Dapazy” z E. Glińskiego w roli tytułowej.

W niedzielę 28 b. m. o godz. 15.30 „Pan Dapazy”. O godz. 18-iej i 20.30 „Zamieszkała”, doskonała rumuńska komedia A. de Hertza, z Wojciechem Wojcieckim w roli tytułowej.

W próbach „Uciekła mi przepióreczka” Zeromskiego.

Alarm na „wszelki wypadek”

Zale kupców żydowskich z Plocka i Częstochowy.

Prasa donosi, że do Warszawy przybyły delegacje żydowskie z Plocka i Częstochowy, alarmując stołeczne organizacje żydowskie wiadomościami o postępie akcji bojkotowej przeciwko kupcom i handlarzom żydomskim.

W miastach tych wszystkie żydowskie sklepy są „pikietowane” i żydzi od dłuższego czasu nie targują, co powoduje masową ucieczkę kupiectwa żydowskiego z tych miast.

Jak obłudne są tego rodzaju zale żydowskie, możemy to stwierdzić nacończnie w Częstochowie. Nie widzimy przecież żadnych „pikiet” przed sklepami żydowskimi. Jest to więc alarm „na wszelki wypadek”, denerwuje bowiem kupców żydowskich myśl, że nadchodzi święta i nie wiadomo, jak też handel dla nich wypadnie. To zaś zaley żył tylko od publiczności chrześcijańskiej.

Zmiany w lekach po 1 stycznia 1938 r. Z dniem 1 stycznia 1938 r. wejdzie w życie nowa Farmakopea Polska, która jest kodeksem dla aptekarzy, lekarzy i przemysłu farmaceutycznego przy przepisaniu i przyrządzaniu leków. Z względu na konieczność ujednolicenia przepisów na różne leki, zdarzać się będzie często, że publiczność, żądając w aptece jakiegoś znanego leku, otrzyma po 1 stycznia preparat znacznie różniący się od dotychczasowego. Tak np. popularna jodyna będzie „slabsza” od dotychczasowej, co uzewnętrznienie w jasniejszej barwie i słabszym pięczeniu po posmarowaniu rany. Tym niemniej działanie takiej jodyny będzie identyczne z dotychczasową, gdyż mniejsza zawartość ciała czynnego w tym preparacie nie obniża bynajmniej wartości jodyny, usuwa natomiast zbędne a przykre odczyny, spostrzegane przy używaniu dotychczasowej jodyny mocnej. Prócz „slabszej” jodyny, używanej zewnętrznie, Farmakopea Polska przepisuje i jodynę mocniejszą, identyczną z dotychczasową, która będzie się stosować do wewnątrz.

Stan zatrudnienia

Stan zatrudnienia w przemyśle przetwórczym, hutnictwie, górnictwie oraz w elektrowniach i wodociągach wykazuje od szeregu miesięcy stały wzrost, co jest jeszcze jednym dowodem polepszenia się koniunktury w kraju. Według ostatnich obliczeń na 1 dzień 1 września r. b. zatrudnionych było w górnictwie 103.694 osób (w dniu 1 sierpnia r. b. — 102.713, zaś w tym samym czasie ubiegłego roku — tylko 89.550), w hutnictwie 48.643 (wobec 48.230 i 41.380), w przemyśle przetwórczym (w zakładach zatrudniających normalnie 20 i więcej robotników) z uwzględnieniem robotników dodatkowych, jak stróżów, woźniców itp. oraz robotników utropowionych i chorych 639.402 osób (621.411 i 561.121), oraz w elektrowniach i wodociągach 8.935 robotników (wobec 8.906 w dn. 1 sierpnia r. b. i 8.100 na dzień 1 września ub. r.).

Z ogólnej ilości robotników, zatrudnionych w przemyśle przetwórczym, przypada na przemysł włókienniczy 155.451 osób, na metalowy 148.985, na mineralny 79.624, na drzewny 54.896, na spożywczy 53.966, na chemiczny

47.000, na budowlany 33.945, na papierniczy 15.914, na elektrotechniczny — 15.769, odzieżowy 15.268, poligraficzny 11.763 oraz na przemysł skórzany 6.821 robotników.

Zauważyć należy, że w ciągu sierpnia r. b. zwiększyła się także ilość czynnych zakładów w przemyśle przetwórczym. Wzrost ten datuje się od początku roku bieżącego. W okresie sprawozdawczym czynnych było 5.129 zakładów pracy, nieczynnych zaś 807, podczas gdy w lipcu r. b. czynnych było 5.098 nieczynnych zaś 821 zakłady pracy.

— **Poczta będzie doręczana w niedzielę.** Jak się dowiaduje agencja „Kabel”, w min. Poczty i Telegrafów rozpatrywany jest projekt doręczania w miastach poczty również w niedzielę. Dostarczanie być mają przede wszystkim gazety, czasopisma i przesyłki polecone. Przesyłki te dostarczane będą w niedzielę tylko jeden raz dziennie.

— **Dancing w „Poloim” na Fundusz Obrony Morskiej.** Dziś, w sobotę, w „Poloim” odbędzie się dancing, z którego dochód za bilety wstępu przeznaczony został na Fundusz Obrony Morskiej.

— **Roboty drogowe Częstochowa — Piotrków i Częstochowa — Będzin.** Ukończenie robót drogowych na odcinku Piotrków—Częstochowa nastąpi w roku przyszłym.

Dzięki wykończeniu drogi między Częstochową a Będzinem w roku przyszłym Warszawa połączona będzie doskonałą arterią o ulepszonej nawierzchni z Zagłębiem Dąbrowskim i Górnyim Śląskiem.

— **Przedświąteczne przygotowania na kolei.** Dyrekcje kolejowe czynią już przygotowania do wzmożonego ruchu pasażerskiego na kolejach w okresie świąt Bożego Narodzenia.

Zwiększony będzie skład wszystkich pociągów w tygodniu przedświątecznym, uruchomione będą liczne pociągi dodatkowe do większych miast w kraju i do uzdrowisk zimowych.

Poza tym, wzorem lat ubiegłych, wprowadzone będą w Warszawie specjalne kupony, dodawane bezpłatnie do biletów dla uniknięcia natłoku w pociągach i uniemogżliwienia zajmowania miejsc w przedziałach dalekoobieżnej komunikacji bezpośredniej.

— **Nocene dny przy aptek:** W nocy z 28 na 29 bieżącego miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Kozerskiego — II-ga Aleja Nr. 26, p. Zielińskiego — na Zawodziu.

W nocy z dnia 28 na 29 bieżącego miesiąca otwarte będą następujące apteki: p. Senotakiewicza — Nowy Rynek Nr. 6, p. Otrębskiego — ul. Wieluńska Nr. 18.

— **Nazwisko to samo, lecz osoba inna.** W związku z notatką sądowną, zamieszczoną w piśmie naszym z dn. 24 bm. p. t. „Skazanie awanturnika”, proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że wymieniony we wspomnianym wzmiance Z. Smerd, nie ma nic wspólnego z p. Zygmuntem Smerdem, synem miejscowego obywatela p. Aleksandra Smerda.

Z Sądu Okręgowego

Sensacyjna sprawa sądowa

O odebranie majątków żydom i sanacyjną szkapę...

Z pośród licznych procesów politycznych pewna oryginalnością przedmiotu rozprawy odznacza się proces młodego działacza Stronnictwa Narodowego, akademika Uniwersytetu Poznańskiego Jana Barańskiego, który od 16 października b. r. przebywa w więzieniu na Zawodziu w Częstochowie, oskarżony z art. 154 K. K. par. 1, o to, że dnia 26 września 1937 r. we wsi Złochowice, pow. częstochowskiego na zgrupowaniu publicznym Stronnictwa Narodowego nawoływał do popełnienia przestępstwa, używając w swym przemówieniu między innymi zwrotów, wywołujących do pędzenia ze wsi i bicia przeciwników politycznych i oraz do odebrania majątków żydowskich i bicia żydów oraz z art. 127 K. K. o to, że w swym przemówieniu użył zwrotu „sąd obecny to jest jak ta stara u was szkapę, którą już bicia nie trzeba, bo i sama zdechnie”.

Na odbytej w dniu 26 listopada b. r. w Sądzie Okręgowym w Częstochowie (Wydział Zamiejscowy) pod przewodnictwem sędziego Terpilowskiego rozprawie sądowej osk. Jan Barański odpowiadał z więzienia. Oskarżał podprok. Osiniński, obrona wnosili pp. apl. adw. Stefan Niebudek z Warszawy i apl. adw. Marian Gliński z Częstochowy.

Ponieważ oskarżony, jak twierdził uzasadnienie aktu oskarżenia miał powiedzieć m. in. „w razie pojawienia się Koca lub jego agitatorów na wsi należy ich pędzić i bicia w lew...” a oskarżony twierdził, iż krytyko

wał istotnie Ozon i że pod adresem „sanacji” użył wyrażenia „zdychająca szkapę”, ale nie pod adresem rządu oraz, że nie kazał przepędzać agitatorów Koca, bo Ozon skupia ludzi starych, których nie ma co przepędzać, więc koło tej kwestii skupiał się uwaga sprawy.

Dwaj policjanci wioskowi, którzy jako świadkowie zeznawali przeciw osk. Barańskiemu — w ogniu pytań obrońców nie obronili swych twierdzeń. Nie umieli wytłumaczyć, dlaczego, notując przemówienie Barańskiego nie zanotowali zwrotu o szkapę w swym sprawozdaniu, a dopiero w do datkowych zeznaniach w Urzędzie Śledczym.

Zeznali natomiast, iż B. chciał wysłać żydów na Madagaskar, oraz, że B. tak tłumaczył skrót O.Z.N.-u — „ostów znów nabierzemy”.

Po obciążających zeznaniach post. P. P. Schrödera, oskarżony Barański sąpił się świadka dlaczego powiedział po zebraniu do niego: — „Panie Barański my się panu przysłużyliśmy” — świadek nie dał odpowiedzi.

Następnie prokurator Osiniński wygłosił przemówienie w którym przyznając szlachetne pobudki, ideaowość, inteligencję i talent oskarżonego domagał się uznania winy i skazania oskarżonego.

Obrona oskarżonego apl. adw. Niebudek dowodził, iż nawoływanie do odebrania majątków żydom nie może stanowić przestępstwa, bo wolno dążyć w ramach legalności do zmiany stosunków społecznych, gospodarczych i politycznych. Przypatrz się statystyce żywienia nawet roli, bo w 11 tylko województwach b. zaboru rosyjskiego jest 17 tysięcy gospodarstw rolnych w rękach żydów. Uważa oskarżonego za ofiarę stylu na szych czasów, przytaczając styl premierów sanacyjnych. Podkreślając zalety oskarżonego wnosi o uniewinnienie go.

Drugi z obrońców apl. adw. M. Gliński do wodził, iż osk. Barański mówiąc o szkapie miał na myśli nie rząd, a Ozon, a Ozon, jak każde ugrupowanie polityczne wolno krytykować. Przypominając liczne niesłuszne arestasy osk. Barańskiego i jego nadwątlenie w więzieniach stan zdrowia oraz głęboką fanatyczną ideaowość wnosi o uniewinnienie.

Po przerwie Sąd ogłosił wyrok uniewinniający Barańskiego z zarzutu obrazy rządu „zdychająca szkapę”, a skazując go z art. 154 za pierwszą część przemówienia na 4 miesiące aresztu z zaliczeniem odbytego aresztu i zawieszeniem reszty kary na 4 lat.

Ciekawy proces sądowy w Kamieniu Polskiej.

W dniu 9 i 10 grudnia br. Sąd Okręgowy w Częstochowie na sesji wyjazdowej w Kamieniu Polskiej rozpatrywał będzie główną sprawę nadatwą w tamtejszej gminnej kasie pożyczkowej - oszczędnościowej, gdzie przed kilku laty — jak wiadomo, były rachmistrz tejsze kasy i sekretarz gminy, obecnie żyjący już, ś.p. Czesł. Szostek, sprzenie wierzył 20 zgórą tys. zł., pobrane od gmińników za nawozy sztuczne, sprawowane za pośrednictwem kasy.

Na rozprawie tę, sąd powołał około 150-ku świadków z pośród mieszkańców tamtejszej gminy. Proces budiś zrozumiałe zainteresowanie, tymbarzdi, że sprawa była już kilkakrotnie rozpatrywana przez sąd, który ostatnio rozstrzygnął ją w tym sensie jakoby, że zarząd kasy, ostatnio odpowiedzialny solidarnie za jej całok, zmuszony będzie pokryć niedobory. Tymczasem oskarżony zarząd kasy broni swej przegranej pozycji, by winę za nadużycia w kasie gwałić na ogół zainteresowanych gmińników, którzy w myśl tych pobocznych zyczeń oskarżonego zarządu mieliby powrotnie płacić swoje pożyczki za nawozy sztuczne... I oto efekty ten i przewlekły proces znajduje się na wu na wakandzie sądu okr., który tym razem rozpatrywał go będzie na miejscu w Kamieniu Polskiej, oszczędając kosztów podróży licznym świadkom, masowo zawezwanym na rozprawę.

— **Zajęcie w „teatrze” na wsi.** W ub. niedziele podczas amatorskiego przedstawienia teatralnego w Domu Ludowym w Kamieniu Polskiej, 2-ech młodych widzów (prawdopodobnie podchmielonych) z pośród publiczności „stojącej”, wywołało gorszące zajście, które wnet przeszło w ogólną panikę na widowni, gdzie, jak to zwykle w takich razach bywa, strwożona publiczność, krzycząc i lamentując, cisnęła się masowo do drzwi, powodując tym samym szaratanowanie drzwi i uniemożliwiając ucieczkę z sali. Zaś podchmieleni awanturnicy, nikomu krzywdy nie wyrządzając, śpiewali

tylko i krzyczeli na całe gardło, by strasznie przerażoną publiczność. Aż kilku odważniejszych mężczyzn zśród publiczności, rzuciło się na awanturników i pokroknio porządnie poturbowawszy ich także przytem. Wreszcie zawiadomiona o zajściu policja przybyła na salę i położywszy kres awanturze, wyprowadziła jej sprawców, po czym przedstawienie odbyło się spokojnie do końca. Sprawcami zajścia okazali się młodzieńcy z sąsiedniej gminy.

— Pobita przez męża. Szłosek Helena zam. przy ulicy Chłopińskiego nr. 251, za miedlowała w policji, że maż jej, z którym od dłuższego czasu nie żyje, w dniu 23 bm. pobił ją na ulicy Narutowicza, od grażając przy tym zabójstwem.

Samochód roztrząsał furę
Kobieta lekko ranna, furman i koń nie odnieśli żadnych obrażeń.

Wczoraj około godz. 17-jej pedzcy z nadmierną szybkością samochód ciężarowy, który wyjeżdżał z ulicy Al. Kościuszki, wypadł na skrzyżowaniu z ul. II Aleja na przejeżdżającą furmankę.

Furman nie zdążył uciec z wozem i cały tył wozu uderzeniem samochodu został zdruzgotany, tak że koła rozleciały się zupełnie.

Siedząca na tylnym siedzeniu Teofila Swiderska została siłą uderzenia wyrzucona na jezdnię przy czym odniosła lekkie uszkodzenie głowy. Furman jak i koń w wypadku nie odnieśli żadnych uszkodzeń.

Nieostrożny szofer zakreślił w II Aleje i zatrzymał auto. Po chwili zgasił światła i odjechał szybko w stronę Jasnej Góry.

Na miejscu wypadku zebrał się momentalnie tłum ludzi. Zaopiekowano się ranną, którą przewieziono do szpitala Najśw. Maryi Panny. Przybyła policja zatrzymała przejeżdżający drugi wóz, na który załadowano rozbite części furę i porożrzucane sienniki.

Stan rannej nie jest groźny. Nieostrożnego szofera poszukuje policja.

— Ukradli 55 kg. masła. Ustalono, że kradzieży 55 kg. masła wart. 170 zł. na szkole Kowalika Bronisława, zam. przy ulicy Jasnogórskiej nr. 33, która miała miejsce w dniu 20 bm. dokonali — Stelmach Edward, bez stałego miejsca zamieszkania i Musiał Władysław, zam. w domu noclegowym przy ul. Najśw. Maryi Panny nr. 45, którzy z decyzji Sądu Grodzkiego zostali osadzeni w więzieniu.

Częste kradzieże rowerów w Kamienicy Polskiej.

Od pewnego czasu grasuje w Kamienicy Polskiej jakaś nieuchwytna szkara złodziejska, która popełniła cały szereg zachwanych kradzieży rowerów. Oto przed 2-ma tygodniami nowoprzybyłemu do Kamienicy Polskiej nauczycielowi p. Krajewskiemu w biały dzień skradziono z przed domu nowy rower, który pozostawiony na chwilę, poprostu zniknął, jak kamfora... Zaś onegdaj w podobnych okolicznościach zginął rower damski p. N. i niemal jednocześnie także z korzytarza Kancelarii zarządu gminy skradziono rower sekretarzowi gminy p. Br. Majowi. A jeszcze przedtem również w ta jennicy sposób zginęło kilka rowerów we wsi, m. in. zaś skradziono rower niezamownemu listonoszowi p. Stan. Wozniowskiemu, który objawując właśnie skromną posadę wiejskiego listonosza, nabył na raty nowy rower i tenże po kilku dniach zabrał skradziono mu, gdy na moment pozostawił go przed sklepem w Romanowie, wstępując, by jak zwykle, dostarczyć gazety z pocztą.

— Ukradł rower. Ustalono, że kradzieży roweru wartości 170 zł. w dniu 24 bm. na szkole Koja Stanisława, dokonali Szymczyk Stanisław, pochodzący ze wsi Długi Kąt gm. Węglowice.

— Protokół. Za przekroczenie przepisów o ruchu kołowym spisano 6 doniesień.

OFIARY ZŁOŻONE

w Fedakcji „Gońca Czesłochowskiego”
Zamiast kwiatów na trumnę Ojca kołozanki & p. Józefa Stabego, Kolo Absolwentów przy szkole powsz. Nr. 5 na Ost. Groszu składa zł. 3.20 na Komitet Budowy Publicznych Szkół Powszechnych na Ost. Groszu.

Dr. Wrześniowski: Na przebudowę kościoła św. Jakóba z 10.—, na Pomoc Zimową dla bezrobotnych za październik i listopad z 20.—

Na Pomoc Zimową dla bezrobotnych: Bronisław Leśniowski z 2.— Adwokat Jan Gruszczyński z 100.— Dr. Marczewski z 7.— Deklaracja Nr. 4249. Adw. Kulej Stan. z 10.— za m-c listopad.

Na srebrnym ekranie

„Wielka grzesznica“ (Kino „Eden“). — Role kobiet tragicznych to specjalność naszej słynnej rodaczki Poli Negri. W nowym swym filmie dowiodła ona, że jeśli chodzi o ten „genre“, nadal jest nieporównana. Gra jej kunsztowna, subtelna, pełna umiaru artystycznego, olśniewa i wzrusza, niemy zdobył ją wawrzynem. Triumf Poli Negri jest tym większy, że nie występuje tym razem w królowskiej czy księżęcej aureoli, ale odwarza postać zony/malomatistycznego lekarza. Jest to kobieta lekko-myślna, nie umie się oprzeć pokusie, to też gdy przypadkowo otwierają się przed nią salony magnackiego zamku, brnie naoslep, bez zastanowienia zaciągając pieniądze zobowiązania, byle tylko błyszczeć w towarzystwie, dostać się do wyższej sfery, nawiązuje wreszcie romans, maż u jej boku ma zrobić karierę, marzy o wielkim świecie, o Paryżu... Alłści gdy marzenia okazały się zawodne, gdy porucił ją pan z pałacu, a rzezywidyost przemówiła twardym głosem przez usta lichwiarzy, licujących cały skromny dobytek męża, — nie ma już wijsia dla złamanej kobiety, która musi skończyć tragicznie. Dramat opiera się o prawdę życiową, dla tego też wywiera silne wrażenie, spotęgowane mistrzowską grą naszej wielkiej tragiczki. I jeszcze jedno: Pola Negri zdobyła chyba sekret młodości. Na niektórych zdjęciach (np. to w sukni balowej) wygląda Pola Negri na lat... 20, choć zdjęcia w zbliżeniach mówią już co innego. Reszta obsady bez zarzutu. Uwagę zwraca muzealny niemal okaz, aktor, grający rolę starego księcia. Styl epoki świetnie odzworowany. Dobrym pomysłem jest scena z listem, który w momencie czytania „odzywa się“ sam głosem autora. — Nad program tygodnik i zdjęcia wspaniałej rewii 11 listopada w Warszawie. (—j.)

Praca nie dla każdego jest dostępną, złoś ofiarę na bezrobotnych!

Wojna europejska wybuchnie w maju 1938?!!

Fascynujące przypovednie budapeszt „W roku 1936 umrze król, a inny król będzie zmuszony do abdykacji“.

To słowa, które zostały wydrukowane w węgierskim piśmie „Pesti City“ wypowiedziana w grudniu 1935 r. Boriska Silbera, urzędowa grafologini sądów budapeszteńskich i najbardziej znana wróżka. W kilka tygodni później zmarł Jerzy V, a jego następcą Edward VIII w parę miesięcy potem musiał abdykować.

Nie była to pierwsza przepowiednia która się spełnia.

Przepowiednia ona wielką ilość faktów zarówno natury prywatnej, jak i publicznej a do jej klientów należy politycy, jak i ludzie wiedzy

Wystarczy zajrzeć do starych numerów pism budapeszteńskich, jak „Magyar Hirnap“, „Ujsag“, „Pesti Naplo“, „Az Est“ i „Heti Hirnap“, ażeby przekonać się o ściśle jej przepowiedni. Tak więc przepowiednia ona w r. 1929 zmianę węgierskiego gabinetu, która miała nastąpić w r. 1931. Premier który rządził już 11 lat, Bethlen miał ustąpić, a na jego miejsce miał przyjąć maż stanu na literę G albo H. W r. 1929 przepowiednia ta wydawała się nieprawdopodobna, a jednak w r. 1931 gabinet węgierski upadł, a premierem został Gömbös, który umarł — jak wiadomo w r. 1936. Ten zgon przepowiednia również wróżka w r. 1935, gdy Gömbös był jeszcze pełen zdrowia.

Podobnie też przepowiednia węgierska wróżka spadek dolara na rok przedtem, zwycięstwo Hitlera i nawet zamordowanie narodyło - socjalistycznego przywódcy, „którego nazwisko znajduje się między N. i S“. Tym przywódcą okazał się Rohm. Również na ten sam rok przepowiednia Borka Silbera śmierć króla, „którego imię za czyna się na A“. Królem tym był Aleksander jugosłowiański.

W grudniu 1934 kilka pism węgierskich przedkładało przepowiednie te jasnowidzkiej, wedle których pomiędzy Włochami a jakimś państwem używającym alfabetu podobnego do cyrylicy wybuchnie wojna. Przypuszczano, że tym państwem będzie Rosja. Była — jak wiadomo — Abisynia. Istotnie, pismo abisyńskie jest podobne do cyrylicy.

Sprawdziła się też większość przepowiedni dla r. 1937. M. in. przepowiednia ona, że zdarzy się polityczna ucieczka, która dla Anglii będzie miała doniosłe następstwa. Sprawdziło się to w związku z ucieczką mułtiego.

CO PRZEPOWIADA WĘGIERSKA WRÓŻKA NA ROK 1938?

Smutne rzeczy. Niepokojące polityczne, których rok 1937 był tak pełen, będą znacznie intensywniejsze w r. 1938: i osiągną swoje najwyższe napięcie w maju — gdyż w tym miesiącu wybuchnie wojna europejska.

OSTATNIE WIADOMOSCI

USTAPIENIE MIN. SCHACHTA.

Berlin, 27.11. — Minister gospodarki Prus i Rzeszy, dr. Hjalmar Schacht, prezes Banku Rzeszy, na własne żądanie zwolniony został ze stanowiska. Tekę po nim objął Walter Funk.

Karl Hanke został mianowany sekretarzem stanu w min. propagandy. Drugim sekretarzem stanu w tymże ministerstwie i szefem prasowym rządu Rzeszy kanclerz Hitler mianował dr. Ottona Dietricha.

Dr. Schacht mianowany jest ministrem bez teki. Szef kancelarii Rzeszy, dr. Henryk Lammer, otrzymał stanowisko ministra Rzeszy.

WALKI NAD JANG - TSE.

Szanghaj, 27.11. — Walki toczą się wzdłuż rzeki Jang-Tse-Kiang. Przewagę mają Japończycy, choć i wojska chińskie wykazują coraz większe wyrobienie bitwowe i techniczne.

ARESZTOWANIE B. DYKTATORA KUBY.

Nowy Jork, 27.11. — W jednym ze szpitali nowojorskich na polecenie rządu kubańskiego aresztowany został b. prezydent i dyktator Kuby gen. Machado, obalony swego czasu przez zamach stanu.

OSTRE WALKI W HISPANII.

Madryt, 27.11. — Na całym froncie asturyjskim rozgorzały ostre walki. Po ostatnich bojach pod Madrytem szpitala madyrckie są przepelnione rannymi.

Salamanka, 27.11. — W „czerwonej“ Barcelonie urządzuje obecnie aż sześć rządów. Tu bowiem schroniły się rządy: kataloński, biskajski, asturyjski, santanderski i dwa prowincjonalne.

SPRAWA CHASKIELEWICZA.

Warszawa. — Przed Sądem Najwyższym w dniu 4 grudnia r.b. odpowiadać będzie Judka Lejb Chaskielewicz, oskarżony o zabójstwo śp. wach mistrza Bujaka, Wyrokiem Sądu Okr. Chaskielewicz skazano na karę śmierci, lecz Sąd Apelacyjny wyrok pierwszej instancji uchylił, zamieniając karę śmierci na dożywotnie więzienie.

Obecnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego będą skargi kasacyjne: obrońców Chaskielewicza, oraz urzędu prokuratorskiego.

Dotąd samolotu nie znaleziono

DZIS WYRUSZYŁO 15 SAMOLOTÓW NA POSZUKIWANIA.

Sofia 27.11. — Ofiarności, bezgraniczne samozaparcie oraz upór Bułgarów w poszukiwaniu zaginionego samolotu polskiego nie dają się opisać. Akcja ratunkowa spotyka się ze zstrony armii i społeczeństwa z niezwykłą złościwością, objawianą przez wzięcie udziału w niebezpiecznych poszukiwaniach na terenie niedostępnych gór, a również przez takie czyni, jak dyżurowanie przez całą noc na posterunkach telefonicznych, gdzie prowadzone są poszukiwania, niezwykła usztożność telefonistów i telefonięstek na prowincji oraz wszystkich władz państwowych, samorządowych, organizacyj zawodowych i społecznych.

Mimo bohaterskich wysiłków kilku tysięcy ludzi, przeszukujących łańcuchy Pirymu, Rodopu i Rihy, nie udało się dotychczas odnaleźć śladów zaginionego samolotu.

W sobotę rano wyruszyły oddziały alpinistów i narciarzy dla poszukiwań na najwyższych szczytach.

Lekarz powiatowy z miejscowości Słepcy Wrac, który był jednym z kierowników pierwszej ekspedycji i powrócił po spędzeniu 3-ch dni i 2-ch nocy w górach, oświadcza, iż trzy ekspedycje przeszukały teren 150 km. wzdłuż i wszerz i na wysokościach, do chodzących do 2.450 mtr. Poszukiwania nie daly wyników.

Akcja na charakter planowy i kierowana jest przez majora, 6 kapitanów, 15 oficerów niższych z Sofii i kilkudziesięciu podoficerów. Ludność cywilna prowadzi poszukiwania pod kierunkiem wojskowych i podzielona jest na dwa oddziały. Noc z piątku na sobotę spędziło w górach przeszło 2 tysiące osób.

Według meldunku oficerów, kierujących akcją oddziały, biorące udział w poszukiwaniach, posuwają się koncentrycznie i spotykają się dziś, w sobotę pomiędzy godz. 3-a a 5-tą po południu. Do tej pory oczekiwano nalezienia wiadomości o odnalezieniu samolotu.

Sofia 27.11. — Poszukiwania zaginionego samolotu pozostają w dalszym ciągu bezowocne, pomimo jednak trudności i braku nadziei prowadzone są nadal z całą energią i ofiarnością.

Dziś pogoda poprawiła się nieco, to też rano wyruszyło w góry 15 samolotów na poszukiwania. Bierz w nich udział również pilot polski Karpiński.

ZWYCIĘSTWO NARODOWCÓW W WYBORACH DO RADY MIEJSKIEJ W GRABOWIE.

Grabów. — W wyborach do Rady Miejskiej lista nr. 1 uzyskała 477 głosów — 8 mandatów, lista nr. 2 głosów 277 i 4 mandaty. Z wybranych radnych jest 8 członków Stronnictwa Narodowego, 3-ch sympatyków Str. Nar. i 1 senator.

Przed wyborami wycofała sanacja własną listę, nie mając żadnych widoków przeprowadzenia swych kandydatów. Mandat zyskała dzięki kompromisowi.

O PODZIAŁ TARGU WEDŁUG WYZNAŃ.

Wilno, 27.11. — Na plenarnym posiedzeniu rady zarządu m. Wilna rozpatrywany był projekt i wniosek koła radnych narodowych o wydzielenie osobnych miejsc dla sprzedawców żywności na targowiskach miejskich. Po burzliwych naradach wniosek oddalono 29 głosami głosami przeciwno.

ZONOBIJKA SKAZANY NA ŚMIERĆ.

Wilno, 27.11. — Nowogrodzki sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Baranowiczach skazał na śmierć mieszkańca wsi Motowidły, pow. banarowickiego, Jakóba Drozda, za zamordowanie brzytwa swęj żony Tekli. Zabójstwo na stało się na tle crotycznym.

Kalendarze na rok 1938

już nadeszły
do KSIĘGARNI I SKLEPU „GONCA“
II-ga Aleja 26, tel. 20-50.
HURT I DETAL.

SPRZEDAŻ

okazyjna: Gospodarstwo podmiejskie 8-morgowe, budynek nowy, 4-izbovy, 7.000. Kamienica w centrum miasta: 24 pokoi — wszelkie wygody, ogród, plac budowlany, razem 50.000. Dom 10 pokoi, plac ogród, 10.000. Bolew 3-go Maja nr. 10. 8 (przy parku), 3329

„PŁON NARODOWY” Ogrodowa 3, po wprowadzeniu nowych działów poleca w dużym wyborze materiały walmiane, bawełniane, garnitury męskie, Konfekcja dziecięca, suknie damskie, szlafroki, mundurki szkolne, bielizna, podkoszki, krawaty, kołdry koce, kapry, franki, swetry, trykotaż, sienniki, chustki, czapki, obuwie wszelkiego rodzaju itd.

AKUSZERKA Jakubowska z długoletnią praktyką w klinikach położniczych. III Aleja nr. 49. Przyjmuje zamówienia, udziela porad. — Dla niezamożnych ustępstwa. 2695

PLACE przy ul. Czarnieckiego na dogodnych warunkach. Chłopińskiego 108.

SPRZEDAŻ domek 25 tys. w ogrodzie, 8 ubikacji, blisko poczty, Wiad. ul. 7-miu Kamieniec 25, gospodarz.

Ziola lecznicze na wszelkie choroby od artretyki do żółtaczki. Jasnogórska nr. 38, Jasnawidz. 3207

TRZY POKOJE do wynajęcia bardzo tanio, ul. Wieluńska 16.

JABŁKA kosztuje od 40 gr. kg. ul. Sobieskiego nr. 46/48 u gospodyni. 5091

DWA POKOJE z kuchnią do wynajęcia, ul. Dąbkowskiego nr. 27.

MEBLE najkorzystniejsze źródło zakupu. Dobre wybr. Spyalni stołowej oraz bezkonkurencyjny mebli kuchennych Adam Głiński ALAJA 12. 50 lat exp. i zaufania firmy. Ceny niskie.

DESEK stolarskich — zimowego tarcia — około metrów — sprzedaż tartak w Miedzinie kłobucka.

NOWE OZDOBY NA CHOINKĘ według ludowych motywów polskiej sztuki stolarskiej.

PIĘKNE WYROBY MAJOLIKOWE nadeszły do Księgarni i Sklepu „GONCA”.

LACINY, niemieckiego uczy prof. Łączyński, Gimnazjum Traugutta. 5029

TANIO do sprzedania, byle zaraz sklep spozyczy z towarem przy ul. gen. Dąbkowskiego 47. 3300

Administracje domów przyjmie właściciel realności i emeryt. Sprzeda kilkanaście par artystycznie oprawionych koficz i jelenich rogów. Blizsze informacje Sklep „Gonca” pod „Administracja”. 3306

DLA AMATORÓW sprzedam stare japońskie obrazy, kość na lasku, święciszki. 3-go Maja nr. 16 m. 1. 5108

DOM 2 mieszkania, murywany sprzedam, ul. Sabinowska nr. 39-a, — Wąsek.

SPRZEDAŻ maszynę gabinetową — damską — bębnową, prawie nowa, b. tanio, Prawdzie, ul. Podwóje, Warszawa nr. 7 m. 7, 5115

DO WYNAJĘCIA pokój z kuchnią, Ogrodowa 29. 5112

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z kuchnią, wygodami. Waszyngtontona nr. 20. — dozorca.

ENERGICZNI, przedsiębiorczy, zdecydowani, dostana wyjątkowo możliwość zoboku. Również Pania. Wytwórnia Nowości Praktycznej Warszawa. Złota 37/87. Kilkadziesiąt miejscowości i jes z czewolnych. 01413

INTELLIGENTNA paniąka zaimie się dziećmi, może pomagać w lekcjach. Oferty do Sklepu „G o n c a” pod „Fantenka”. 5086

MASYNE bębnowa, damską — sprzedam z powodu choroby ul. Senatorska 18 m. 18 na wprost bramy.

NIEBYWAŁA okazja: wyprzedzą porcelany niżej ceny fabrycznej. Rynek Narutowicza, Bułka nr. 72.

OGROD owocowo — warzywny z ciepłarnią i inspektami do wydzierżawienia pod Kłobuckiem. Informacji udziela Zieliński, telefon 18-31. 5079

OKAZJA! domek nowy 3 mieszkanie z półmorgowym placem, 5.500 zł., plac w dobrym punkcie — 2.000 zł., poleca do sprzedania Płaszczki ul. Warszawska 136. 5098

KAWALER lat 31, buchl, przystojny kat, poszukuje panny do lat 33 niebieskiej w celu matrymonialnym. Adres ul. Kiedrzyńska 16 m. 2.

M. KOWAL Częstochowa, ul. N. Panny Maryi 10 (Aleja 10). Reparatyja opon i detek samochodowych i rowerskich i wszelkich wyrobów gumowych. Gwarantuje dokładne i szybkie wykonanie, ceny niskie.

PANNA w średnim wieku, posiadająca fach, pozna panna na stanowisku od lat 45 do 50, w celu matrymonialnym. Oferty Sklepu „Gonca” pod „Fachowa”.

PANNA samodzielną, posiadającą 2.000 zł. gotówki pozna panna w celu matrymonialnym, najchętniej wojskowym. — Oferty do Sklepu „Gonca” dla „Smutek”. 5089

PLAC blisko ul. św. Barbary, radio Philipsa do sprzedania. — Wiadomość ul. Andrzeja 16. 3301

PLACE do sprzedania. Dolna 29 przy zrosie. 5123

Fortepian Buchholtza w dobrym stanie do sprzedania. — Ost. Grosz ul. Równoległa 13 m. 1. 3309

POKÓJ umeblowany, nowoczesne wygody, osobne wejście, do wynajęcia, ul. Jasnogórska 50/52 m. 3.

POKÓJ z kuchnią w nowym domu za 15 zł. miesięcznie do wynajęcia. Kawodrza Dolna nr. 8-a. 5095

CZTERY POKOJE z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Narutowicza nr. 46. 5118

POTRZEBNY tokarz drzewny, obecny z pracą na automacie. Oferty do Sklepu „Gonca” pod „Tokarz”.

SKLEP po wędliniarni do wynajęcia. Sprzedam urządzenia sklepowe. Werszawska 111. 5109

SKOŁA TARCÓW baletm. Kostockiego, — do sprzedania korzystny. 10 ubikacji, sklep spozyczy z towarem, bardzo tanio. Wiadom. Rynek Warszawski 12 w sklepie. 5132

SPRZEDAŻ używana maszyna. Piłsudskiego 17, lewa ofiyna. I wejście, I piętro m. 32. 5117

SPRZEDAŻ maszynę Singera gabietową, ul. Narutowicza nr. 30. Wiadomość u dozorcy. 5111

ZIEMIANKI jadalne wyborowe sprzedaje na miejscu Majątek Kamyl koło Częstochowy po cenie zł. 4,30 za 100 kg. (Ważne do 5. XII. 1937). 5102

ZGUBIONO książkę Ubezp. Społ. — Lucjana Lewandowskiego. 5109

ZGUBIONO pakunek, zawierający: dziennik lekcyjny, książkę zeszyty, Laskawca zaleca, uprasza się o oddanie do szkoły kolejowej w Częstochowie, ul. Biegalskiego nr. 3, za ewentualnym wyrażeniem. 5114

Pokój umeblowany z wygodami, osobne wejście, do wynajęcia. Jasnogórska nr. 59 m. 6. 3311

AKUSZERKA M. Tulakowa przyjmuje pannie, udziela porad. — Niezamożnym ustępstwa Alaja nr. 35 m. 23. 5122

DO WYNAJĘCIA trzy pokoje z kuchnią, z wygodami, pokój z kuchnią i auteryna na Alei Wolności. — Wiadomość ul. Waszyngtontona nr. 24.

FORTEPIAN marki Grimm do sprzedania, ul. Jasnogórska nr. 32 m. 9. 5119

MASŁO do sprzedania na święta 50 beczek starszego — I gat. Spółdzielnie Mleczarska w Miedzinie. — Sklep własny: Częstochowa ul. Warszawska nr. 58, zł. 3,20 gr. kilo, cena obowiązuje do 1. XII. 1937 r. 5113

SKLEP do wynajęcia od 1 grudnia. Wiad. Wysockiego nr. 34, gospodarz. 5104

BEZKONKURENCYJNY interes gastronomiczny w centrum miasta, duże obroty stała klientela, dwie komorne, ogród, tanio sprzedam wyjeżdżając. Kordeckiego 1, sklep wódek. 3322

Samochód ciężarowy 4-tonowy, o-kazyjnie do sprzedania, stan dobry, Garaże, Waszyngtona 7, tel. 17-77.

DOM 4-ry mieszkanie, w tym sklep, blisko rynku Narutowicza, sprzedam — Wolna 37. 3326

DOM na wykończony — do sprzedania. — Zawodzie, Kątna 9. Wiadom. Bociąka 1/5. 3321

DOM w wielkim wyborze poleca Mieczysław Orzechowski Alaja nr. 30. 3314

„Jadwiga” pierwsze kolonijny z naturalnym piętym polskim, nie pali, nie niszczy. Katedralna nr. 4.

W DOBRYM PUNKCIE sklep spozyczy — do sprzedania od zaraz. — Raków, ul. Okrzei nr. 54.

Zabawki w wielkim wyborze poleca Mieczysław Orzechowski Alaja nr. 30. 3314

DOM przy ul. Kawodrza Dolna nr. 8-a. 5095

SKLEP do wynajęcia od 1 grudnia. Wiad. Wysockiego nr. 34, gospodarz. 5104

BEZKONKURENCYJNY interes gastronomiczny w centrum miasta, duże obroty stała klientela, dwie komorne, ogród, tanio sprzedam wyjeżdżając. Kordeckiego 1, sklep wódek. 3322

Samochód ciężarowy 4-tonowy, o-kazyjnie do sprzedania, stan dobry, Garaże, Waszyngtona 7, tel. 17-77.

DOM w wielkim wyborze poleca Mieczysław Orzechowski Alaja nr. 30. 3314

„Jadwiga” pierwsze kolonijny z naturalnym piętym polskim, nie pali, nie niszczy. Katedralna nr. 4.

W DOBRYM PUNKCIE sklep spozyczy — do sprzedania od zaraz. — Raków, ul. Okrzei nr. 54.

Zabawki w wielkim wyborze poleca Mieczysław Orzechowski Alaja nr. 30. 3314

DOM do sprzedania korzystny. 10 ubikacji, sklep spozyczy z towarem, bardzo tanio. Wiadom. Rynek Warszawski 12 w sklepie. 5132

DO WYNAJĘCIA małe mieszkanie na 1 — 2 osoby, ul. Chłopińskiego nr. 262. 3323

DO WYNAJĘCIA trzy pokoje z kuchnią i wygodami, III Aleja 53, dozorca wskaze. 3331

KUPIE domek w punkcie handlowym ze sklepem. — Oferty do Sklepu „Gonca” pod „Domek”. 3317

Turbiny obrotomierze — szybkoobrotomierze, liczniki zegary, maszyny do liczenia i pisanja przyjmuję do naprawy wermistrzspecjalista. Złogoszenia: **M. Orzechowski** Alaja nr. 30. 3313

MAGIEL do sprzedania. Dąbkowskiego 5. 5133

Jeżeli cierpisz — pij sok Świętojańskiego Ziela (dzurawka) skuteczny przy bólach i kolkach wątrobianych, katarach i bólach: żołądka i kiszek, kamieniach nerkowych i pęcherza, bólach nerwicznych i kurczach nerwowych. Sprzedaw: w aptekach i drogeriach. Skład główny: Warszawa, Młoda 14, Magister Edward Gobic.

POKÓJ umeblowany dla solidnej osoby, Kilińskiego nr. 10 m. 7.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia, Stawowa 14. 5134

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia, Wolna 4, Zawodzie. 5130

POKÓJ umeblowany z wygodami do wynajęcia, ul. P. Maryi nr. 55 m. 4. 3334

POKÓJ z kuchnią, z wygodami, do wynajęcia. Dąbkowskiego 58/60. 3335

SPRZEDAŻ szczeniaki ratlerki. — Wiadomość Alaja nr. 35 zakład fotograf. 3328

SPRZEDAŻ okazjynie urządzenie ko rytarsze, stolik oszklony i dwa krzesła, jako też lampę do spyalni. Wiadomość u dozorcy: Kosciuszki 14. 5129

AKUSZERKA H. Gazi z długoletnią praktyką Kliniki Poznańskiej przyjmuje zamówienia prywatnie i Ubezp. Społ. Udziela porad. — Niezamożnym ustępstwa ul. Dąbkowskiego nr. 30.

Bilardy okazjynie do sprzedania za bezcen. Wiadomość II-ga Aleja nr. 36, Firma „Elektra”. 5142

SPYALNIE nowoczesne, oraz kredensy i stół okrągły — orzechowe, szaly, lózka sprzedaje. Narutowicza nr. 3, stolarz. 5145

POTRZEBNA dobrze gotująca kucharka. Kuchnia Polska. II Aleja 42. 3339

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z kuchnią przy ul. Kawiej. Wiad. Alaja 35 m. 14. 5140

MASYNE nowa damska, bębnowa, sprzedam. Narutowicza 158 m. 6, Ostafin Grosz. 5127

MASYNE damską sprzedam, 60 zł. wyjeżdżając. Przemysłowa 9, sklep spozyczy.

MEBLE bielizniarskie, olomane, kwiatnik, drobiazgi kucienne, garderoba damską. Iwajaty sprzedam tanio, ul. Kordeckiego nr. 14 m. 1. 3332

MIESZKANIE pojedyncze do wynajęcia. Piastowska nr. 147.

NA PIETRZE dwa pokoje z kuchnią, z wygodami, z garażem lub bez ul. Chłopińskiego nr. 36. 5125

OKAZYJNE sprzedam spyalnie nowoczesną i słowoy pokoi. — ul. Narutowicza nr. 71 m. 16. 5131

POKÓJ przy rodzinie dla ucznia lub 2-eh pań. 3-go Maja nr. 22 m. 4. 3327

PRZYJME panów lub pannie do wspólnego mieszkania, z utrzymaniem lub bez — niedrogo, ul. Kordeckiego nr. 5 m. 26. II piętro.

SKLEP spozyczy przy stacji Bieszno do sprzedania. Wiadomość Raków, ul. Limanowskiego 12 sklep

SKLEP spozyczy z powodu zmiany interesu, w dobrym punkcie sprzedam, ul. Wolna 37. 3325

SPRZEDAŻ urządzenia sklepowe. — Urządca nr. 30, Moneta.

SPRZEDAŻ szczeniaki ratlerki. — Wiadomość Alaja nr. 35 zakład fotograf. 3328

SPRZEDAŻ okazjynie urządzenie ko rytarsze, stolik oszklony i dwa krzesła, jako też lampę do spyalni. Wiadomość u dozorcy: Kosciuszki 14. 5129

AKUSZERKA H. Gazi z długoletnią praktyką Kliniki Poznańskiej przyjmuje zamówienia prywatnie i Ubezp. Społ. Udziela porad. — Niezamożnym ustępstwa ul. Dąbkowskiego nr. 30.

Bilardy okazjynie do sprzedania za bezcen. Wiadomość II-ga Aleja nr. 36, Firma „Elektra”. 5142

SPYALNIE nowoczesne, oraz kredensy i stół okrągły — orzechowe, szaly, lózka sprzedaje. Narutowicza nr. 3, stolarz. 5145

POTRZEBNA dobrze gotująca kucharka. Kuchnia Polska. II Aleja 42. 3339

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z kuchnią przy ul. Kawiej. Wiad. Alaja 35 m. 14. 5140

Bazar sprzedaw domowych Poleca w wielkim wyborze: Ceraty, ilonoleum, chędadki, dywany, drelicy, pledy, narzuty, kapy, obicia meblowe, walizy, ramy do obien, lózka metalowe pole, szczytki, szpagaty I przybory toaletarskie. Ceny przystępne **W. NOWICKA** Al. Nowości 3/5. Wejście z bramy.

KRAWCOWA do szycia getrów potrzebna nalcymniami — ul. Warszawska nr. 58, T. Lewandowski. 5144

KROWE mleczną kupię. Wiadomość ul. św. Kazimierza nr. 1. Tamże koń (kuc) do sprzedania. 5140

OKAZYJNE do sprzedania 30 kg. skóry na zółwki i mały używana waga, ul. św. Kazimierza nr. 10, ofiyna.

DWA POKOJE z kuchnią do wynajęcia od zaraz, ul. Narutowicza nr. 71 m. 16. 5131

SARENKA oswojona do sprzedania. Wiadomość Focha nr. 51 u dozorcy. 5143

SKLEP spozyczy sprzedam tanio, byle zaraz, z powodu choroby. Wiadomość sklep, Jasnogórska 24.

SPRZEDAŻ sklep spozyczy tanio. Stradom ul. Piastowska nr. 69. 3336

Bielizne ciepła damska, męska, trykotaż, pończochy, skarpety, rękawiczki, wszelka galanteria najlepšíe i najtaniej kupuje się u **KAZIMIERZA ŚWIERZEGO** II Aleja nr. 32. Duży wybór.

Lokomobil 45 K. M. w doskonałym stanie wraz z nowym kołninem zelanym 8 dodatkowym paleniskiem na trociny okazjynie do sprzedania. Piśmienne zapytania do Sklepu „Gonca” pod „45 K. M.” 5141

„CEJLONKA” zastępuje herbatę. Wydajność 80 szklanek — 50 groszy. Ządać wszędzie. 5137

DO SPRZEDAŻIA sklep cukrowy i sklepy do wynajęcia — ul. św. Barbary nr. 17 m. 5. 5136

DO SPRZEDAŻIA sklep spozyczy niedrogo. Warszawa nr. 47.

SPRZEDAŻ dom piętrowy, narozny, 19 ubikacji, w dobrym stanie i punkcie, z powodu wyjazdu. Cena 25 tysięcy zł. Oferty Sklepu „Gonca” pod „Okazja”.

SPRZEDAŻ lózko dziecięce (1 metr. 50) białe z nikiem, w dobrym stanie. Jasnogórska 32 m. 6. 3343

ZA POTRZECZENIE 500 — 600 złotych za procent dam pokój duży stonoczny. Oferty Sklepu „Gonca” pod „Gospodarz”. 3344

BLACHY plekarskie, formy i stół tamiem sprzedam, ul. 7-iiu Kamieniec 25, gospodarz.

DOBRY PUNKT sklep spozyczy — do sprzedania zaraz. Wiadomość w „Renomie”. 3345

KUCHARKA restauracyjna, samodzielną potrzebną. Wiadom. Biuro „Renoma” Alaja nr. 21. 3350

MIESZKANIE 4-pokojowe, nowoczesne, od frontu, w Alei Wolności, poszukiwane od zaraz. Oferty do „Renomy” sub „Mieszkanie”.

POTRZEBNA jest bardzo zdolna macyznik na okretkę do wykwinetnej bielizny. — Wiadomość II-ga Aleja nr. 43 m. 4. 3347

SKLEP dobry, ładnie, sprawa dam. Wiad. „Renoma”.

SKLEP spozyczy tanio zaraz do sprzedania. Wiadom. „Renoma”. 3351

SKLEP spozyczy sprzedam, — Wiadom. w „Renomie”.

SPRZEDAŻ nadaje krótkofalowy, klucz, mikrofon. Alaja nr. 54, Bieniarz. 3355

Przed głodem i chłodem brońmy, wespół!

Kronika sportowa

Z K.O.S. „Victoria”

W sobotę, dn. 27 h.m. o godz. 18 w Jozulu Klubu, Alaja 7, odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie K.O.S. „Victoria”. Sekcja bokserka Victorii już zaczyna trenować.

W przyszłym tygodniu bokserzy Victorii rozpoczną trening pod kier. instruktora „Polonii” p. J. Kowalskiego.

Potęga własnego boiska! — Nieco cyfr statystycznych z Ligi.

W zapowiedziach meczów piłki nożnej niejednokrotnie używano jest zwrot: „Własne boisko daje po tym duży handicap go gospodarzom”. Zwrot ten znajduje całkowite usprawiedliwienie w statystyce.

Oto na 72 tegoroczne mecze ligowe, aż 47 zwycięstw i 17 remisów uzyskali gospodarze boisk! Zaledwie w 8-miu przypadkach goście wywieźli zwycięstwo z obcego terenu.

Patrząc na dorobek tego rodzaju 9 klubów ligowych, notujemy, że tylko Warta po komata 2 razy gospodarzy (L.K.S. i Garbar nie), natomiast inne drużyny musiały zadowolnić się jednym pełnym sukcesem, powikoznym o ewentualne remisy. Tu rekordzistką była Cracovia, mając aż 5 wyjazdowych wyników nierozstrzygniętych. Fatalnie wręcz wypadł bilans LKS., który nie po trafił zdobyć w gościnie ani jednego punktu! Na własnym boisku kluby zdobyły (z 18 możliwych) punktów: Cracovia i Ruch po 15, AKS. 14, Wisła 13, Warta i LKS. po 12, Pogoń i Warszawianka po 11, Garbarnia 9. — Bo to i teren doskonale znany, i publiczność dopinguje, i brak zniechęcia podpora. Słowem — górą własne boisko!

Skład grupy olimpijskiej.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa zaliczeni do niej będą w piłce nożnej: — Bramkarze — Krzyk, Madejski, Pawłowski. Ofiocy — Szczepaniak, Gałeczki, Gemza, Twórz, Stolarczyk, Boether. Pomocnicy — Kotlarczyk, Dytko, Góra, Piec II, Nyz, Wąsiewicz, Nowakowski. Napastnicy — Wodarczyk, Liko, Wilimowski, Pytal, Wostal, God Piontek, Matjas, Habowski, Piec I, Korbas.

Zarząd PZPN zamierza poza tym wystąpić do P.K.O. z wnioskiem o powiększenie kadry olimpijskiej jeszcze o 20 — 25 zawodników.

Mistrzostwa gimnastyczne.

W dniach 27 i 28 b.m. rozegrane zostaną w Bydgoszczy mistrzostwa Polski w gimnastyce. W zawodach wezmą udział najlepší gimnastycy z całej Polski z mistrzynią Sieroską ze Śląska, mistrzem Dołowym z Warszawy oraz olimpijczykami na czele.

Należy dodać, że gimnastycy mistrzostwa Polski są u nas właściwie rywalizacji poszczególnych gniazd Sokolich, gdyż one to monopolizują u nas cały sport gimnastyczny.

OBWIESZCZENIE.

Pisarz Hipoteczny Sekcji I-ej przy Sądzie Grodzkim w Częstochowie obwieszcza, że zostały otwarte postępowania spadkowe po zmarłych:

1) Stanisławowi Kolewińskiemu, właścicielowi nieruchomości w Częstochowie, oznaczonej Nr. rep. bilp. 1894.

2) Władysławowi Nowakowskiemu wicemistrzowi dzierżawcy posiadaczowi niepodzielnej połowy nieruchomości w Częstoch

oto dwa środki niezbędne do prania

Wyrób Polskiej Spółki Akcyjnej „PERSIL” w Bydgoszczy

Z KRAJU

(—) Dramat wśród artystek rosyjskich — przed sądem. Z Warszawy don.: Przed sądem okr. rozpoczął się proces artystki dramatycznej rosyjskiej sceny „Studium” w Warszawie, Iny Zieleckiej, oskarżonej o zastrzelenie rywalki z tejże sceny, artystki Iny Bielicz.

Zielecka, która była córką carskiego generała, uciekła z Rosji jeszcze przed przewrotem bolszewickim i zamieszkała w Warszawie, gdzie wyszła zamąż za bogatego przemysłowca Zieleckiego. Początkowo życie państwa Z. było spokojne. Po pewnym czasie Zielecka nawiązała bliższą znajomość z urzędnikiem państw. B. i zażądała od męża rozwodu. Mąż nie zgodził się, lecz Zielecka porzuciła męża.

Po pewnym czasie na widownię wystąpiła koleżanka Zieleckiej, Ina Bielicz, gdyż B. nawiązał flirt z Bieliczną i zerwał z Zielecką. Na tym tle doszło do konfliktu między Zielecką a Bieliczną w mieszkaniu urzędniczym B.

Po wspólnym wyjściu na ulicę Zielecka strzeliła 4-krotnie do Bielicznej, a następnie skierowała rewolwer przeciwko sobie. Przechodnie udaremnił Zieleckiej zamach samobójczy. Bieliczna w skutek odniesionych ran zmarła. Obecnie Zielecka zasiadła przed sądem, pod zarzutem dokonania zabójstwa w stanie silnego wzruszenia. — Wśród świadków, wezwanych do sprawy, znajduje się wielu artystów rosyj. sceny.

Sąd, biorąc pod uwagę stan wzburzenia psychicznego oskarżonej, skazał ją na 3 lata więzienia.

Łódź pod obuchem niewypłacalności firm w całym kraju

Z Łodzi donoszą: Koła kupieckie zanipokojone są falą niewypłacalności.

Według obliczeń sfer kupieckich straty Łodzi z powodu niewypłacalności za ostatnie 2 tygodnie, przekraczają milion zł. — Najwięcej niewypłacalności zan-

towano w handlu i przemyśle konfekcyjnym.

Tak więc w Kaliszu zanotowano 2 niewypłacalności (firma Waks i Centrala Konfekcyjna), w Poznaniu zawiesiła wypłaty firma „Konfepol”, w Łodzi podanie o otwarcie postępowania układowego wniosła firma Wolman a firma Gutner zawiesiła wypłaty.

W Sosnowcu ogłosiła niewypłacalność

O fabryki wełen i jedwabi woła przemysł polski

ZYDZI ZARABIAJĄ NA NEDZY CHAŁUPNIKÓW.

Coraz częściej słyszymy, że w wielu dziedzinach produkcji i gałęziach handlu zjawia się Polak, który wcale nie jest mniej przedsiębiorczym od żyda, tylko nie zdawał sobie dotychczas sprawy, że poza urzędnikiem może stać się również dzielny kupcem.

Wydaje się rzeczą konieczną, by dotychczasowe związki społeczno-gospodarcze zwróciły baczną uwagę na teren szkolny, by i tam już propagować konieczność zwiększenia potencjału przemysłowego i handlowego przez wzbudzenie zainteresowań dla tych spraw i

żuza firma Besser. Poza tym podobne wieści napływają z Tarnowa, Łomży i Pińska.

Według prowizorycznych obliczeń sfer handlowych niewypłacalności kaliskie spowodują około 100.000 zł. strat, poznańskie 50.000 zł., łódzkie 300.000 zł., sosnowieckie — około 200.000 zł., tarnowskie — około 75.000 zł., a niewypłacalności firm z Kresów — około 100.000 zł.

Likwidacja wolnej wszechnicy

w Łodzi nastąpi w przyszłym roku.

Jak donoszą, w roku bieżącym Zarząd miejski w Łodzi po raz ostatni subwencjonuje Wolną Wszechnicę, która nie cieszyła się frekwencją słuchaczy. Dotychczas na uczelni tej spotykano większość żydów. Wolna Wszechnica otrzymała rocznie 100.000 zł.

Ponieważ umowa między uczelnia a Zarządem miejskim nie będzie przedłużona, Wolna Wszechnica najprawdopodobniej zostanie zlikwidowana.

Równocześnie z Wolną Wszechnicą w Łodzi stała się aktualna sprawa powołania do życia wyższej szkoły handlowej w Łodzi która subwencjonowana będzie przez organizację gospodarczą a m. in. przez Izbę Przemysłowo - Handlową.

„Mój synu, rób interesy z tymi, którzy się roliamją. Muszą to być ludzie inteligentni, a z takim nigdy nie stracisz”. B. Frankla.

kierowania zdolnej młodzieży na tereny wymagające pionierskiej inicjatywy. Obserwacja bowiem niektórych odcinków życia gospodarczego wskazuje na to, że nie dlatego nas tam nie ma, że nie jesteśmy urodzonymi kupcami, jak to się niesłusznie przywykło mniemać o żydach, ale poprostu dlatego, że nie wyszukujemy należycie możliwości zorganizowania przy stosunkowo niewielkim kapitale warsztatów wytwórczych i nie kierujemy w Polsce przedsiębiorczych jednostek do przemysłu.

Przywykło się mniemać w Polsce,

że wytwórczość i cały handel manufakturą pozostaje dłatego w rękach żydowskich, że potrzebne są na to duże kapitały. Pogląd taki jest całkiem mylny.

Obserwacja wykazuje, że żydostwo warszawskie wykorzystano przy pomocy niewielkich zresztą kapitałów, obrzyście doświadczenie majstrów przedzielniczych w Łodzi. Znane są powszechnie fakty, że niektóre bardzo duże zakłady manufaktury nie prowadzą fabrykacji we własnym zakresie, jedynie wydzierżwiają po kilka warsztatów przedzielniczych.

Poza tym przed paru laty dużo właścicieli wyprzedło sporo warsztatów przedzielniczych chałupnikom. Otóż warsztaty i tanią robocizną tych chałupników wykorzystano sprytnie żydostwo warszawskie.

Kupiec żydowski zakupywał na własny rachunek surowiec i dawał na osnowę do chałupników, a następnie do apretury. Zyskiwał przez to tanią fabrykat, który rozsyłał dosłownie po całej Polsce i był prawie wyłącznym dostawcą wełen i jedwabi. Wystarczy przejrzeć statystykę świadectw przemysłowych w dzielnicy żydowskiej w Warszawie, a przekonamy się, że w większości każdy kupiec z branży manufaktury wykupił świadectwo na przerob i zrobił to wszyscy, zarówno tacy, którzy posiadają niewielki kapitał, jak ci co posiadają kapitały większe. Wykorzystano tanią robocizną chałupniczą robotnika chrześcijanina, doświadczenie majstrów przedzielniczych, którzy w prze ważnej większości są również chrześcijanami. Ten stan rzeczy trwa dotychczas; czas najwyższy, aby bardziej przed siebiej kupcy chrześcijańscy zainteresowali się sprawą fabrykacji wełen i jedwabi we własnym zakresie i przy pomocy majstrów łódzkich.

Gen. Januszajtis

ukarany grzywną 250 zł.

Z Wołynia donoszą: Działacze Stronnictwa Narodowego na Wołyniu urządzili w dniu 30 i 31 października br. w osadzie Staszyców kurs Kandydatów Stronnictwa Narodowego. Stárosta powiatowy z uwagi na bezpieczeństwo i porządek publiczny kurs ten w dniu 30 października r.b. rozwiązał. W kursie brali udział nie tylko członkowie Stronnictwa. Opierając się na tym stwierdzeniu, władze zarządkowały, iż organizatorzy naruszyli przepisy o zgromadzeniach.

Pomimo rozwiązania kursu organizatorzy usiłowali po raz drugi 31 października we wsi Rybce zorganizować kurs, lecz i tu władze kurs rozwiązały. Za przekroczenie przepisów ustawy ukarano w trybie karno-administracyjnym generała w st. spocz. M. Mariana Januszajtisa grzywną 250 zł. z zamianą na areszt 7 dniowy, osadnika J. Tomasza na 25 zł. grzywny i gospodarza osady Rybce, Wawrzyńca Niewińskiego grzywną 10 zł.

Zmiana opakowania proszków z Kogutkiem

Niniejszym zawiadamiamy Sz. Odbiorców proszków „Migreno-Nervosin” z Kogutkiem, że chcąc im dać takowe w wykonaniu najbardziej higienicznym, bez dotyku rąk łódkich, a całkowicie wytwarzanych mechanicznie, zlepnęliśmy wprowadzamy proszki te w nowym opakowaniu w terebłkach higienicznych.

Obecnie znajdują się w sprzedaży proszki „Migreno-Nervosin” z Kogutkiem w dotychczasowym opakowaniu i w nowym opakowaniu (w terebłkach).

Uprzejmie prosimy o odnośnienie się z zupełnym zaufaniem do nowego opakowania (w terebłkach), gdyż ani skład proszków, ani też ilośćowa ich zawartość nie uległy żadnej zmianie.

Po znalezieniu starego opakowania proszki „Migreno-Nervosin” z Kogutkiem będą wytwarzane tylko w higienicznych terebłkach.

Mokotowska Fabr. Chem. Farm. Adolf Gasecki i Synowie Sp. Akc. w Warszawie.

MOJA ŻONA MA POSADĘ

Takie już czasy nastały. Anna widzi wokół siebie mnóstwo dziewcząt, które umiały żyć od mężczyzny. Mają po sady nikogo nie proszą o pieniądze, nie uznają żadnych więzów i żyją z fali na falę. Jeżeli zaś znajdzie się taka, jak Anna, której robota sama w ręce wpada, bo przewyższa inne kobiety sprytem i zdolnościami — trudno się dziwić, że korzysta ze sposobności, aby uciec z małżeńskiego kieratu. Sęk w tem, czy przynie się jej to zadowolenie na dłuższą metę. Roman jest innego zdania. Przekonany jest, że kobieta powinna przedewszystkiem zajmować się domem, mężem i dziećmi, jeżeli je posiada. Niech mówią, co chcą krzykliwe feministki. Meżatka nie powinna pracować poza domem. Nie dawno przysięgała wierność mężowi. Mój Boże — wyrwa się Romanowi — gdybyśmy mieli dziecko, wszystko ułożyłoby się inaczej. Gorycz zalewa mu serce. Ilekroć razę perswadował Annę, że mogła sobie na ten zbyt pozwolić, ona jednak twierdziła, z uporem, że skromny kasjer bankowy niema na utrzymanie liczniejszej rodziny. Cóż mają mówić biutacy, którzy przecież jakoś wychowują gromady dzieci i niezawsze uważają ją za dopust Boży. No tak — teraz mamy za swoje. Otóż rozpoczęła się już seria nieporozumień. Pierwszego dnia Anna była niechętna, bo się przemęczyła w

sklepie, nazajutrz „musiała” spędzić wieczór poza domem... Co będzie za dwa miesiące. Zresztą Roman nie wierzy wcale w krótkotrwałość posady. Tygrysiatko, które poczuło smak krwi, nie zadowoli się młekiemi. Anna nie porzuci już zajęcia, nawet gdyby chora urzędniczka wróciła, dyrekcyjka Tonoli zatrzyma cenę siła. Diabli nadal z ta Proszkowską — trytuje się Roman — idjotka! żeby w głupim autobusie łamać nogę!

W mieszkaniu jest cienno. Roman wchodzi do sypialnego pokoju. Postanowił nie czekać na powrót Anny. Poprostu położy się odrazu i zaśnie, a małżenka rozmowie odłoży do następnego dnia. — Nie hałasuj tak — odzywa się Anna. — Spalam tak smacznie...

— Jakto? — Więc już wróciłaś? — dziwi się Roman. — dobry wieczór, kochanie. Zasiadziałem się trochę u Marjoli — dodaje ze skruczą w głosie.

Anna odpowiada niewyraźnym mruknieniem, jak zaspiane dziecko.

— A nie zapalał światła — prosi wtulając twarz w poduszkę.

Roman idzie jeszcze do łazienki, by umyć ręce i zęby, potem wraca na palcach do sypialni.

— Znowu jesteś tak strasznie zmęczona? — zapytuje z niedowierzaniem.

— Az mi się w głowie mać — powiada Anna. Jest najwyraźniej zmęczona i zgoda nie sprawia wrażenia osoby biuterniejszej żnużonej.

Roman nie daje się wciąć na kawał. — Ach, więc jest tak — myśli gniewnie — teraz ona jest zła na mnie. Jakże to zabawne...

Sam nie wie, czy ma się śmiać, czy

irytować.

— No, malutka. — odzywa się znowu z czulością — nie gniewaj się na mnie. e się spóźniłem.

— Wszystko mi jedno — odpowiada Anna.

Roman jest teraz na dobre rozłoszczony. — Dobranoc — rzuca niedbale.

Wcale nie ma ochoty spać. Leży z otwartymi oczami. Nie stara się nawet opomować rosnącego rozdrażnienia. Po dłuższej chwili dotyka lekko ręką ramienia żony, która leży nieporuszona z głową wciąniętą w pachowy jasek. Widocznie zaśnęła — myśli Roman i robi mu się czegoś przykro. Właśnie teraz miałby ochotę pomówić z żoną. Gdybyż to można było wyrazić słowami te wszystkie myśli, które hucają w głowie...

Mijają godziny, wydzwaniane maleńkim młotkiem budzika. Wreszcie dobroczynny sen zsyła na Romana ukojenie.

Owey nocy zazgrzytał klucz w zatrzasku, w mieszkaniu Marjoli Bornicz. Szary świt walczył już z ciemnościami, wdzierając się przez szyby do czarnych mieszkań. Nella, zmęczona podróżą, spała tak mocno, iż nie słyszała hałasu otwieranych drzwi, zato Marjola zerwała się na ówne nogi.

Od szerego godzin leżała w łóżku, drząc z niepokoją i czekała na powrót męża. Zdawało się jej że każda godzina trwa wieki. Odetchnęła z ulgą, postyszałszy znajomy, ciężki chód Stefana. W hali słychać było teraz szuranie nóg, stuk przesuwanych gwałtownie krzesel. Ktoś zaklął głośno. Wreszcie drzwi sypialni otworzyły się na roście i w ciem-

nościach rozległ się znajomy głos.

— Czy ty już śpisz?

Marjola nie odpowiedziała. Cichutko położyła się spowrotem do łóżka i opano wując wzruszenie zaczęła miarowo oddychać jak człowiek, pogrążony we śnie.

— No naturalnie, śpi jak zabita — warknął mężczyzna. — To już poprostu bez czelności! — powtórzył z pijackim uporem. — Przyzwolta kobieta powinna czekać na męża.

Zbliżył się niepewnym krokiem do szerego tapczana i przekręcił kontakt małańkiej lampki, przerobionej z cennej wazy Lalique'a. W mdłym świetle szacującym się przez pergaminowy abażurek, niewiele było widać. Toński pochylił się nad postaniem i przyrzucił się bacznie żonie. Jasny pukiel zakrywał jej oko i policzek. Marjola podciągnęła koldę wysoko, zakrywając się aż do nosa.

— No, mo państwo... śpi sobie w najlepsze. Złotowłosy aniołek śni o aniołkach, a czarny diabeł nie wie co z sobą zacząć.

Zaczął się rozbiierać, rzucając na podłogę poszczególne części garderoby. Po tem usiadł w nogach łóżka i zabrał się do zdejmowania bucików. Kiwał się na pół przytomny i oszołomiony i nie mógł sobie dać rady ze sznurowadłami, więc oberwał je z pasją. W pierwszej chwili zaczął śpiewać ochryplym głosem znany prześbój — „mów mi o miłości”. Jednym buciem huknął z całej siły w stołek z chińskiego laki. Przeszraszona Marjola poruszyła się niespokojnie. Odwróciła głowę i popatrzyła na nią ze złościwym uśmiechem.